

Wij doen mee!

Ons Pact

Maart 2023

MET
ELKAAR
VOOR
ELKAAR

Voorwoord

Eindhoven groeit en bloeit, maar in Woensel Zuid gaat het helaas minder goed. Het stadsdeel kent buurten met verouderde woningen, waar mensen met allerlei problemen dicht op elkaar wonen. Soms zijn de problemen simpel op te lossen, vaker zijn ze taai en complex. Veel mensen hebben moeite met rondkomen, worstelen met eenzame dagen, weken, jaren. Kinderen en jongeren ervaren hier niet dezelfde kansen voor hun ontwikkeling als in andere delen van Eindhoven. Veel inwoners van Woensel Zuid missen een stevig fundament om hun leven op te bouwen. Dat verdient aandacht.

“Over 20 jaar willen we alleen nog maar over die positieve dingen praten als het over Woensel Zuid gaat”

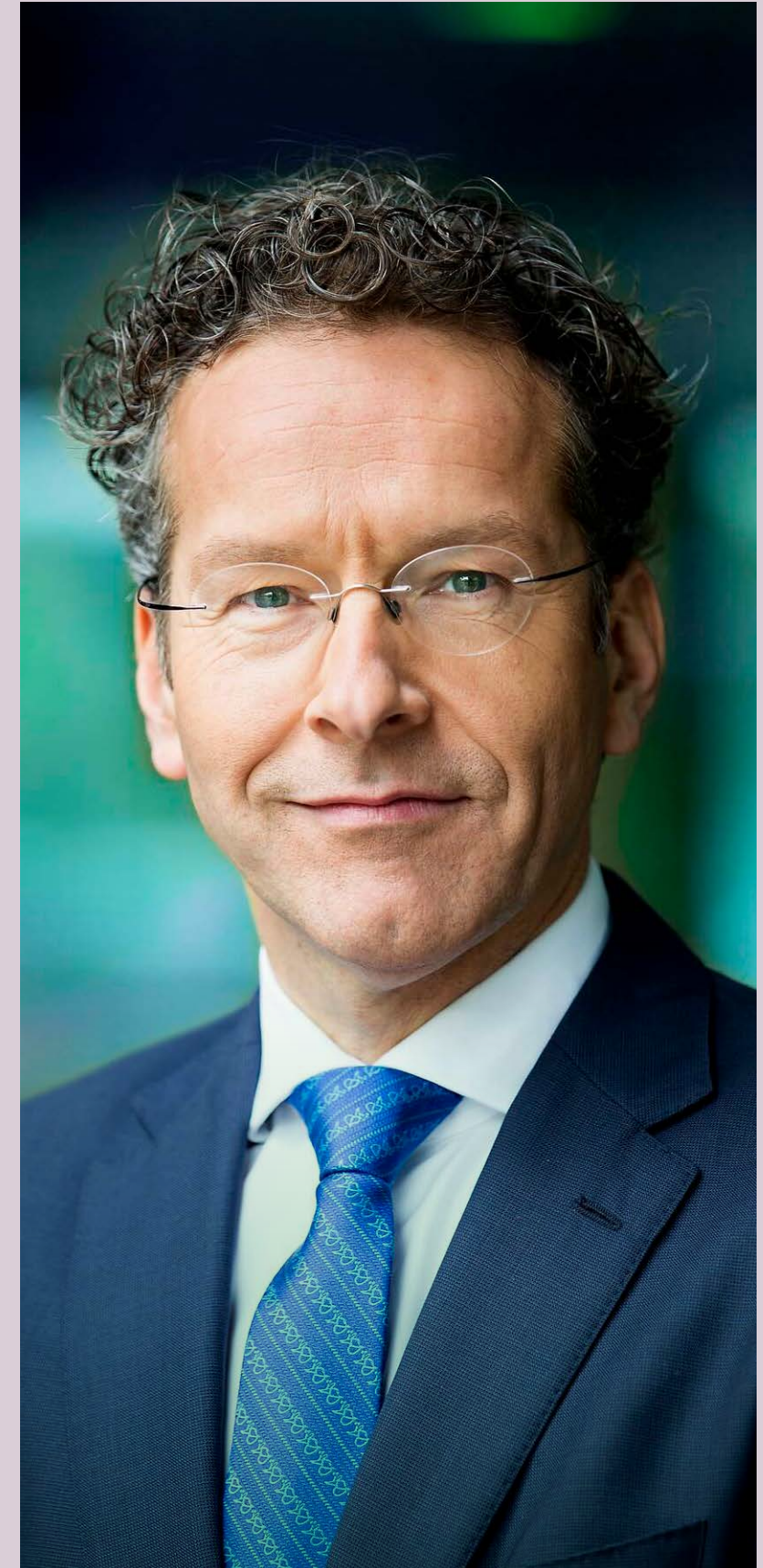
Tegelijkertijd willen we Woensel Zuid niet puur als probleemgebied bestempelen. Daarvoor is het simpelweg een te groot, bijzonder en divers stadsdeel in Eindhoven. Met ongeveer 40.000 inwoners betreft het qua inwoneraantal zo'n 20% van het totale aantal inwoners in Eindhoven. Het gebied bestaat uit drie wijken en zeventien buurten, met allemaal een heel eigen karakter.

De problemen van inwoners bestaan naast hun kwaliteiten. Hoewel bewoners zorgen hebben, zijn ze ook krachtig en tevreden. In Woensel Zuid vind je buurten met betrokken vrijwilligers en aantrekkelijke buurtontmoetingsplekken. Studenten naast vermogende gezinnen. Groene parken, speeltuintjes, zonnepanelen, buurttuinen. Woensel Zuid staat bol van de betrokken professionals en vrijwilligers die zich met hart voor de zaak inzetten voor de mensen en het gebied. Dat is óók Woensel Zuid.

Over 20 jaar willen we alleen nog maar over die positieve dingen praten als het over Woensel Zuid gaat. Hoog tijd dus om nu met elkaar aandacht te geven aan de dingen die niet goed gaan. Daar gaat dit Pact over. We spreken af dat we er samen de schouders onder zetten. Dat doen we met allerlei professionele partners in de buurten, maar bovenal met de inwoners. Omdat we weten dat we dan meer bereiken. Ook de rijksoverheid doet mee. We maken afspraken over wat er nodig is en wie wat doet. We gaan samen aan het werk. Vanaf morgen en de vele jaren daarna. We laten elkaar niet los totdat het beter gaat.

Woensel Zuid is van ons allemaal, dus dit Pact is van ons allemaal.

Jeroen Dijsselbloem
Burgemeester Eindhoven

Wij doen mee!

De partners in Alliantie Woensel Zuid trekken samen op en zetten zich de komende 20 jaar met hart en ziel in voor het realiseren van de ambities en doelen van het Pact Woensel Zuid.

Wij maken samen afspraken over de grote opgaven in Woensel Zuid. We dragen allen bij aan een toekomstbestendig Woensel Zuid, ieder vanuit onze eigen rol en verantwoordelijkheid. Per buurt werken we aan concrete doelen, die we samen met bewoners bepalen en blijven actualiseren.

Waarom aan de slag in Woensel Zuid?

De Brainportregio Eindhoven is in volle bloei. Sterker nog, er is sprake van een duidelijke schaa sprong: er wordt een verdere groei van de regio verwacht met 70.000 nieuwe banen, 60.000 nieuwe woningen en alle voorzieningen die daarbij horen. Vele Eindhovenaren profiteerden afgelopen jaren al van de ontwikkeling van de Brainportregio, en gaan naar verwachting nog meer profiteren van de verwachte positieve effecten van deze groei.

Voor grote delen van Woensel Zuid zien we dat hardnekkige problemen een schaduw werpen over deze groei en dat er ook een keerzijde aan de groei zit. Bewoners in het stadsdeel profiteren er niet zomaar van. We zien dat bewoners in Woensel Zuid vaak bezig zijn met overleven in plaats van leven. De stapeling van problemen, van persoonlijke tot op wereldniveau, maakt dat het niet altijd even makkelijk is. Dat kinderen minder kansrijk opgroeien dan in de rest van de gemeente. Dat het ondernemersklimaat in het stadsdeel niet overal goed is. Dat het niet in elke buurt fijn is om te wonen en de woningen vaak slecht zijn. Kortom, het gaat in delen van Woensel Zuid minder goed dan in de rest van Eindhoven. Met alle inspanningen tot nu toe hebben we het tij nog onvoldoende weten te keren. En dat is wél wat we willen!

Daarom hebben we het Pact Woensel Zuid gemaakt. Met deze samenwerking willen we perspectief creëren voor bewoners en ondernemers in Woensel Zuid. Willen we werken aan een goede toekomst op het gebied van onderwijs, werken, wonen, veiligheid, gezondheid, bestaanszekerheid en samenleven. Door langjarig de krachten te bundelen willen we samen de impact maken die nodig is. We zien dat Woensel Zuid een veelzijdig en kleurrijk stadsdeel is, dicht bij het centrum, met veel potentie. Iedereen die daar woont, werkt of regelmatig komt, weet dat Woensel Zuid een uniek gebied is in Eindhoven. Het kent rauwe randjes, een verscheidenheid aan bedrijven, veel verschillende woonbuurten én veel energieke en betrokken bewoners. Een stadsdeel met 40.000 inwoners en zeventien kleurrijke buurten, elk met een eigen identiteit en kwaliteit. Zeventien buurten met initiatieven en ontwikkelingen om trots op te zijn. Zo zijn in verschillende delen van Woensel Zuid betrokken inwoners samen met vastberaden maatschappelijke organisaties aan de slag om de buurt beter te maken. Een belangrijk en mooi fundament om met het Pact samen op voort te bouwen!

Het doel van deze intentieverklaring

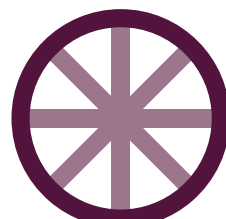
Ons gezamenlijk toekomstbeeld voor Woensel Zuid is:

“Woensel Zuid is heel gewoon, heel bijzonder. In 2045 is Woensel Zuid een kleurrijk stadsdeel waar veel gebeurt en veel verschillende inwoners en ondernemers zich meer dan thuis voelen. Veel grootstedelijke voorzieningen zijn hier gehuisvest en daardoor is het voor velen een aantrekkelijk stadsdeel om te wonen, werken en verblijven. In 2045 zakt niemand meer door het ijs! Niet qua veiligheid, maar ook sociaal niet. Niet alle problematiek is oplosbaar, maar we krijgen mensen die dat nodig hebben snel in beeld, zodat problemen beheersbaar worden. We blijven met inwoners in de verschillende buurten samen aan het werk.”

We werken aan de hand van de drie thema's. In het Pact zijn per thema ambities en doelen benoemd.

Perspectief

Samen leven

Fijne buurt

Samen maken we het waar! Onze Alliantie bestaat uit maatschappelijke partners, het bedrijfsleven en overheidspartijen. We slaan voor de komende 20 jaar de handen ineen, om onze ambities en doelen realiseren, gericht op een beter bestaan voor de mensen in Woensel Zuid. Als we daarin slagen hebben we van het Pact een succes weten te maken. Bij alle stappen die wij zetten, zoeken en vinden we het eigenaarschap, de betrokkenheid en de ervaring van bewoners en mensen uit het maatschappelijk veld. We zijn en blijven voortdurend met bewoners en ondernemers in gesprek.

Hier tekenen we voor:

- We stellen het Pact Woensel Zuid samen vast en verbinden ons aan dit Pact. We maken het Pact samen tot een succes. Dit doen we door ons te verenigen in de Alliantie van Woensel Zuid en ons voor 20 jaar te committeren aan het Pact.
- We kijken als samenwerkende partners, de Alliantie Woensel Zuid, over ons eigen belang heen ten gunste van het gezamenlijk belang. Wij slaan de handen inéén, smeden coalities en werken samen. We denken in mogelijkheden, forceren doorbraken en leren door te doen.

- We staan open voor nieuwe samenwerkingen en partners, om de ambities en doelen uit het Pact te realiseren. Meedoen is niet vrijblijvend. We investeren naar draagkracht met financiële middelen en/of de kennis en kunde van onze mensen in Woensel Zuid. Het Rijk doet dit conform de bepalingen zoals opgenomen in het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid
- We beschouwen het Pact Woensel Zuid als een startpunt, een richting waar we als samenwerkende partners naartoe werken, samen met bewoners. Het is een raamwerk met concrete ambities, doelen en activiteiten, en een duidelijke focus per buurt.
- We actualiseren het Pact elke 5 jaar met een concreet uitvoeringsprogramma en buurtplannen. Zo spelen we in op nieuwe omstandigheden, kansen en toedeling van middelen. Daarbij blijven we gericht op de vervolgstappen op weg naar de gezamenlijke ambities en doelen. We weten nu niet alles en willen het steeds beter doen. Daarom kiezen we voor een lerende aanpak, waarin we flexibel en adaptief zijn, en waarin altijd ruimte is voor tegenspraak, voor nieuwe ideeën en voor inspirerende initiatieven.
- We zijn in alles wat we doen vriendelijk, toegankelijk en verstandig. We vertellen openlijk wat we doen, waarom en hoe we dat doen. Er is ruimte om elkaar aan te spreken op elkaars handelen en op het nakomen van afspraken. We durven fouten te maken en staan ervoor open om (onzelf) bij te sturen.
- We nemen de pracht en kracht en niet de problemen van het stadsdeel als uitgangspunt. We werken samen met de mensen die wonen en werken in Woensel Zuid, en baseren ons daarbij op het vertrouwen dat zij in ons stellen en wij in hen.

Eindhoven, 27 maart 2023

Gemeente Eindhoven

Deze partners hebben het pact op 27 maart 2023 ondertekend

MET
ELKAAR
VOOR
ELKAAR

Inleiding

Woensel Zuid ligt ten noorden van het centrum van Eindhoven en telt ruim 40.000 inwoners. Het stadsdeel bestaat uit drie wijken, met daarbinnen zeventien buurten. Elke buurt heeft zijn eigen kwaliteiten en problemen. In het stadsdeel gaat het gemiddeld minder goed dan in de rest van Eindhoven.

In de Brainportregio, waar Eindhoven deel van uitmaakt, groeit de economie. Het is een regio die zich snel ontwikkelt en vernieuwt. Waar bijvoorbeeld veel banen zijn in de high-tech sector. Maar inwoners van Woensel Zuid profiteren onvoldoende van die groeiende welvaart. Hierdoor ontstaat een kloof tussen Woensel Zuid en andere delen van de stad. Kinderen die opgroeien in het stadsdeel, hebben vaak minder kansen dan leeftijdsgenootjes in de rest van Eindhoven. In bepaalde delen van Woensel Zuid hebben inwoners moeite met het ontwikkelen van hun talenten en het vinden van werk of een daginvulling die bij hen past. Ook is het moeilijk een fijne, goede en voor hen geschikte woning te vinden. Doordat ze allerlei zorgen hebben, bijvoorbeeld energie-armoede of onzekere (uitzichtloze) bestaanszekerheid, zijn veel mensen vooral bezig met overleven. Ondanks dat al jaren wordt gewerkt aan verbetering, stapelen de problemen zich op. Daarom schreef de burgemeester in 2020, samen met veertien andere burgemeesters, een 'Manifest Kwestbare gebieden' aan het rijk. Ze vonden dat er nodig iets moest gebeuren in de buurten waar het niet goed gaat met de leefbaarheid, zoals in Woensel Zuid. We vinden het geweldig dat het rijk dit nerkent en bijdraagt aan positieve veranderingen in het stadsdeel. Ook is onze stad hevig in ontwikkeling en dat beïnvloedt het gebied. Naast het Pact Woensel Zuid zijn dat bijvoorbeeld de ontwikkelingen rond KnoopXL en WoensXL. Het gebied van het Pact ligt als het ware ingeklemd tussen deze twee ontwikkelingen.

De problemen die in Woensel Zuid spelen, hebben vaak met elkaar te maken. Zo hebben je financiële situatie en je woonomgeving bijvoorbeeld invloed op je gezondheid. En je gezondheid heeft dan weer invloed op je mogelijkheden om te werken. Daarom zijn we ervan overtuigd dat je

Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid

problemen alleen kunt oplossen door ze tegelijk aan te pakken. Door met elkaar na te denken wat we willen bereiken, hoe we dat doen en samen de schouders eronder te zetten. We zijn begonnen met te vragen en bekijken wat er precies speelt in de buurten. Dat hebben we vertaald naar een toekomstbeeld, thema's, ambities en doelen.

Als we beter samenwerken en minder langs elkaar heen werken, kunnen we een langdurige positieve ontwikkeling in gang zetten. Dit vraagt van ons allemaal een andere aanpak, waarbij we out of the box denken, over eigen (organisatie)belangen heen stappen en de wereld van de inwoner als uitgangspunt nemen. We beseffen dat dat niet van de ene op de andere dag gaat, hoewel we daar vandaag al wel mee starten! Dit is een ontwikkeling die tijd nodig heeft. Alleen door de tijd te nemen, kunnen we de kloof dichten. Ons doel is dat Woensel Zuid over 20 jaar een plek is waar je fijn kunt wonen en waar inwoners dezelfde kansen hebben als in de rest van de stad. Samen willen we dat waarmaken.

Om ons doel te bereiken, slaan inwoners, ondernemers en partners in Woensel Zuid de handen ineen. Het Pact Woensel Zuid helpt ons daarbij. Met de ondertekening van het Pact kiezen we voor een andere aanpak. Inwoners, ondernemers en partners bouwen de komende 20 jaar met elkaar aan Woensel Zuid. Dat doen we verenigd in een Alliantie Pact Woensel Zuid. We zorgen dat we zichtbaar zijn in Woensel Zuid. En gaan samen het verschil maken.

We beginnen niet 'opnieuw' in Woensel Zuid. Nu al werken inwoners en maatschappelijke organisaties met veel betrokkenheid samen om buurten beter te maken. Dit zijn initiatieven en ontwikkelingen waar we trots op zijn. Ze leiden tot positieve veranderingen. Met de Alliantie Pact Woensel Zuid willen we de energie van inwoners en ondernemers benutten en kansen creëren. We zorgen dat wat goed gaat, goed blijft gaan. En waar het Pact voor een extra doorbraak kan zorgen, regelen we dat. Dit kan betekenen dat we bestaande activiteiten ondersteunen waar nodig of nieuwe activiteiten starten. Daarbij maken we gebruik van de financiële mogelijkheden die het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid ons biedt. We zetten ons in voor een merkbare verandering voor inwoners en ondernemers.

Inhoud

Ons Pact

1. De basis van het Pact	8
1.1 Hoe gaan we te werk	8
1.2 Het ontstaan van dit Pact	9
1.3 Het proces	9
1.4 Voorwaarden	10
2. Feiten en cijfers	12
3. Thema's, ambities en doelen	17
3.1 Toekomstbeeld Woensel Zuid	17
3.2 Thema 1: Perspectief	19
3.3. Thema 2: Samen leven	21
3.4 Thema 3: Fijne buurt	23
4. Coalities op doorbraken	25

Buurtfocus

1. Woensel Zuid	29
2. Woensel-West	30
3. Kronehoef, Mensfort en Rapenland	32
4. Gildebuurt en Hemelrijken	34
5. Limbeek Noord en Limbeek Zuid	36
6. Generalenbuurt, Oude Gracht Oost en West	38

Monitoring

Governance

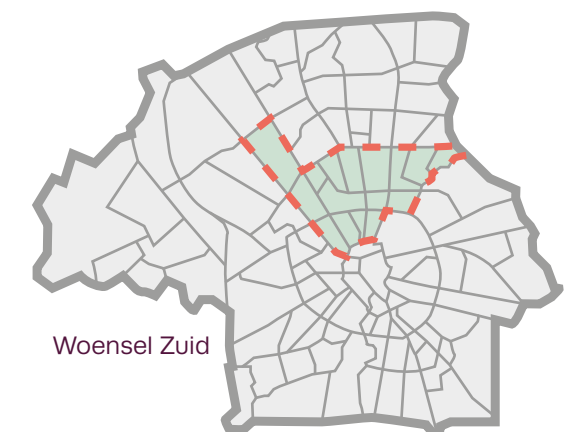
Ons Pact

1. De basis van het Pact

1.1 Hoe gaan we te werk?

Het Pact stelt de mensen centraal die wonen of werken in Woensel Zuid. Samen met hen werken we aan het verbeteren van de buurten. De vragen en wensen van inwoners en ondernemers zijn daarbij telkens ons uitgangspunt. Wat hebben zij nodig? Op basis van hun behoeftes werken we aan mogelijke oplossingen. Met 'we' bedoelen we iedereen die kan bijdragen aan een oplossing of het benutten van een kans. We slaan de handen ineen: scholen, werkgevers en ondernemers, corporaties, politie en andere veiligheidspartners, maatschappelijke partners op het gebied van welzijn, gezondheid, sport en (jeugd)hulp, de kunst- en cultuursector, de gemeente en het rijk. We gaan anders samenwerken dan we gewend zijn. Durven het anders te doen. Sturen bij waar nodig en spreken elkaar erop aan als we denken dat het beter kan. We werken aan vertrouwen in elkaar. Dit doen we door voorspelbaar te zijn. We zeggen wat we doen en doen wat we zeggen. We zijn er voor alle mensen in Woensel Zuid, met het accent op de volgende generatie. De focus komt te liggen op het toekomstbeeld en die drie bijbehorende thema's Perspectief, Samen Leven en Fijne Buurt.

1.2 Het ontstaan van dit Pact

We zien al een tijd dat de problemen in Woensel Zuid zich opstapelen. In 2020 schreef de burgemeester, samen met 14 andere burgemeesters, een brief aan het rijk. Ze vonden dat er nodig iets moest gebeuren in de buurten waar het niet goed gaat met de leefbaarheid. Die buurten vinden we in Eindhoven in Woensel Zuid, waar ook al jaren wordt gewerkt aan verbetering. Inwoners, ondernemers en partners bundelen nu de krachten in een aanpak voor het hele stadsdeel. Dat is waar het Pact voor Woensel Zuid over gaat. We zijn begonnen met te vragen wat er speelt in de buurten. De antwoorden hebben we vertaald naar een toekomstbeeld, ambities en doelen voor die thema's. Blijvende verbeteringen en activiteiten die hieraan bijdragen voeren we samen uit. Het ondertekenen van dit Pact is het begin van het samen verder bouwen aan Woensel Zuid.

1.3 Het proces

1.4 Voorwaarden voor het slagen van dit Pact

De manier waarop we werken vertalen we naar vier voorwaarden.

Deze voorwaarden zijn belangrijk om over 20 jaar de ambitie en doelen van het Pact te halen.

1. Wat we al doen, doen we goed

In de praktijk zien we geregeld dat wat we al doen niet tot de gewenste resultaten leidt. Dat het beleid anders uitpakt dan verwacht, of niet goed aansluit bij de behoefte of leefsituatie van de inwoners en/of ondernemers. Soms bereiken we zelfs het tegenovergestelde van wat we willen. Als dit gebeurt dan maken we dit met elkaar in orde. En wat we moeten doen, omdat dat nu eenmaal onze taak is, doen we goed.

Het Pact helpt om bestaand beleid en lopende activiteiten te verbeteren en waar nodig voor een doorbraak te zorgen. De stap daarvoor is echter essentieel. We zorgen allemaal dat bestaand beleid, en de activiteiten die daaruit voortkomen, zo goed mogelijk uitgevoerd worden. Belemmeringen en obstakels nemen we weg. Uit ervaring weten we dat het vertrouwen van inwoners en ondernemers afneemt, als het beleid niet goed uitpakt. Er is in dat geval ook onvoldoende basis om met elkaar te werken volgens het Pact en zo het verschil te maken.

2. Werken in coalities

Niet alle partners werken altijd met elkaar. In plaats daarvan vinden we elkaar in coalities rondom een bepaald thema. We kiezen ook voor kruisbestuiving: we leren van elkaar en inspireren elkaar. Want met meer van hetzelfde krijgen we niet wat we willen.

Wat we al doen, doen we goed. **Dat geldt voor:**

Het aanzien van een buurt en/of straat

De straat ziet er netjes uit. Het winkelaanbod is gevarieerd en iedereen heeft toegang tot (medische) hulp. Als overlast wordt ervaren, ondernemen we actie op basis van lopende afspraken (denk aan melden en ophalen van bijzetafval, het repareren van kapotte straatverlichting).

De problemen die individuele inwoners en ondernemers ervaren

Als individuele inwoners/huishoudens of ondernemers (ernstige) problemen hebben, ervaren ze geen ruimte om mee te doen in de maatschappij. Dan zijn ze bezig met het hoofd boven water houden in plaats van dat ze mee kunnen komen. Dit geldt bijvoorbeeld voor (beginnende) schulden. We proberen dan eerst via algemeen geldend beleid en bestaande activiteiten te zorgen dat inwoners uit de overleefmodus komen.

3. Maatwerk dichtbij

We gaan niet overal in het stadsdeel hetzelfde doen. Elke buurt heeft andere opgaven, kenmerken en netwerken van inwoners en ondernemers. Dit betekent dat elke buurt ook andere doorbraken en activiteiten nodig heeft. Die leggen we vast in het uitvoeringsprogramma, waar de buurtfocus een onderdeel van is. Tegelijk hebben we een gezamenlijke visie voor heel Woensel Zuid nodig: ons toekomstbeeld. Met maatwerk per buurt werken we daar naartoe. Dat betekent ook keuzes maken. Sommige buurten zullen onze inzet meer nodig hebben dan andere. Het kan zelfs zo zijn dat we in bepaalde buurten niets doen gebaseerd op het Pact. Deze focus helpt ons onze energie te richten op die delen van Woensel Zuid die het 't hardst nodig hebben. Zo bereiken we meer. We houden goed in de gaten wat waar nodig is. En als buurten waar we niet volgens het Pact werken, deze aanpak toch nodig hebben, dan zijn we zo flexibel om daar op in te springen.

4. Aan de slag vanuit een veilige basis

Veiligheid is misschien wel de belangrijkste randvoorwaarde om het Pact te kunnen uitvoeren. Pas als het veilig is, kun je fijn wonen en werken. Mensen moeten zich vrij kunnen bewegen in hun buurt en in het stadsdeel. Als inwoners en ondernemers zich bijvoorbeeld zo onveilig voelen dat ze 's avonds niet meer de deur uit durven, dan ondernemen we actie. Wat we doen sluit aan bij wat er al gebeurt in het gebied om de veiligheid te verbeteren. Daarbij blijven we alert op ondermijnende criminaliteit in woon-, winkel- en werkgebieden. Ondermijning en onveiligheid zorgen ervoor dat ondanks alle inzet, de problemen blijven bestaan. Het ondermijnt de aanpak. Het Pact zet sterk in op veiligheid. We werken hier altijd aan, in samenhang en op basis van de thema's (zie pagina 15).

"Ik durf andere mensen niet aan te spreken op asociaal gedrag."

2. Feiten en cijfers

Om inzicht te geven in wat er speelt in Woensel Zuid, hebben we vanuit een vijftal relevante sociaal-maatschappelijk-, economisch- en fysieke onderwerpen die spelen in Woensel Zuid data bij elkaar gebracht uit diverse bronnen, waaronder De BuurtKijker. Een meer uitgebreide omschrijving van het gehele stadsdeel en ingezoomd op buurtniveau staat verderop onder de Buurtfocus.

We hebben de data vergeleken met het gemiddelde van Eindhoven. Daaruit blijkt dat buurten in Woensel Zuid op veel onderwerpen minder gunstig scoren dan buurten in de rest van Eindhoven. Vaak is een stapeling van problemen te zien. Het gaat hier om de volgende vijf onderwerpen:

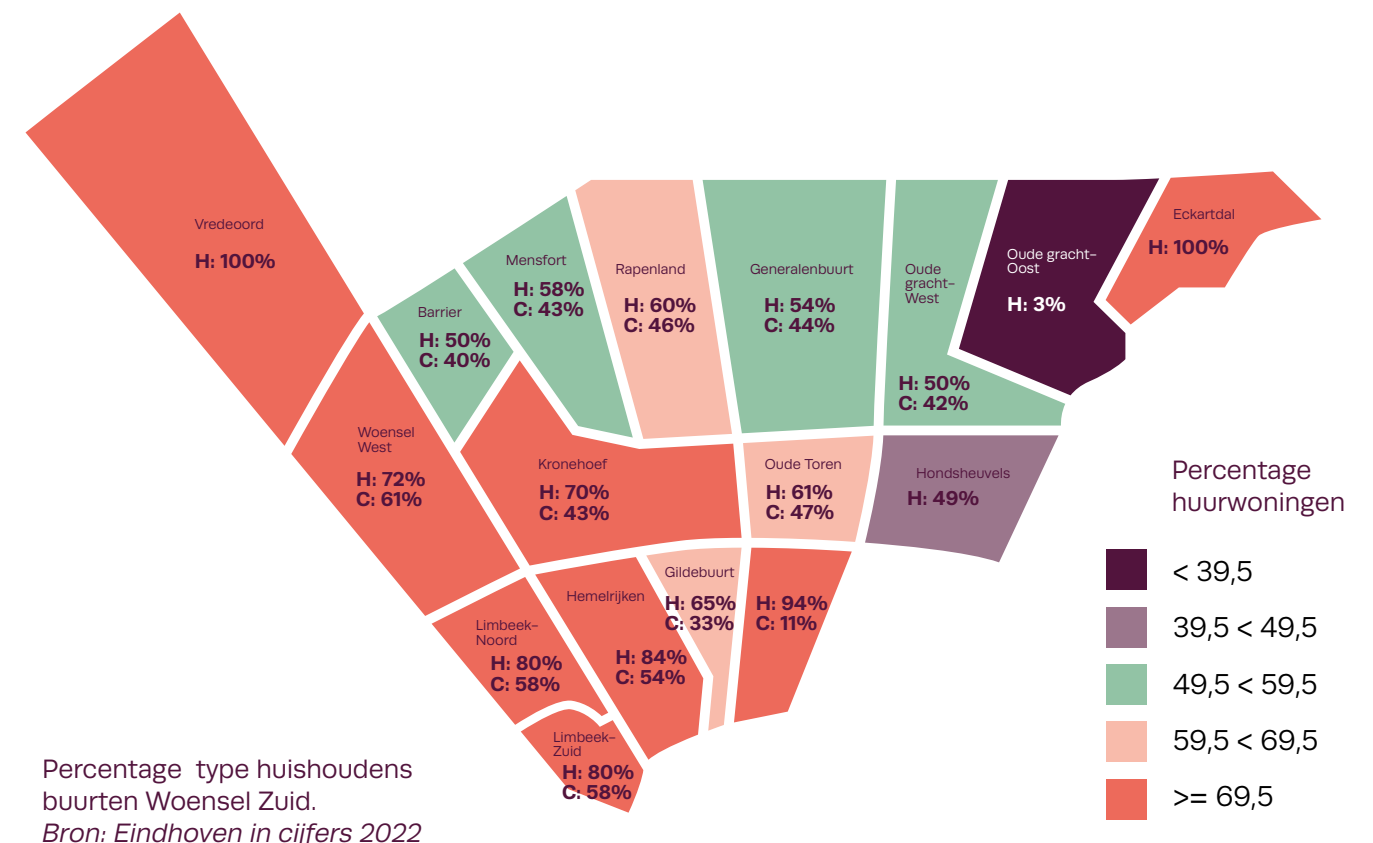
- wonen & openbare ruimte
- veiligheid
- materiële welvaart
- sociale samenhang
- gezondheid

Wonen en openbare ruimte

Wonen

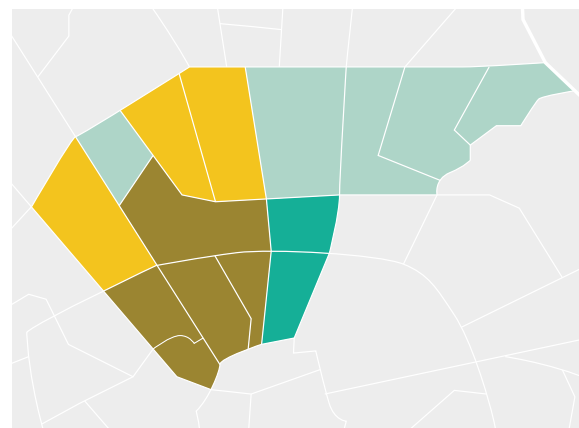
Op het Centrum na heeft stadsdeel Woensel Zuid het hoogste percentage eenpersoonshuishoudens. Dit percentage van 47% is hoger dan het gemiddelde van Eindhoven van 41%. Op buurtniveau ligt dit percentage zelfs nog hoger, met name in de buurten Limbeek Noord en Zuid, Hemelrijken, Kronehoef en Oude Toren.

Woensel Zuid telt in 2021 ruim 19.000 woningen. 65% van deze woningen is een huurwoning, waarvan 45% in corporatiebezit. Ook dit is ruim boven het gemiddelde van Eindhoven (resp. 54% en 37%). Gekeken naar het type woning, is nagenoeg de helft van de woningen in Woensel Zuid een meergezinswoning, zoals een flat, appartement of etagewoning. De buurten Limbeek Noord, Gildebuurt en Hemelrijken hebben een hoog percentage kamerbewoning.

Openbare ruimte

Uit de inwonersenquête van de gemeente Eindhoven¹ blijkt dat met name de bewoners in de westelijk gelegen buurten van het stadsdeel sociale overlast ervaren en fysieke verloedering van de woonomgeving. Hetzelfde beeld komt naar voren uit de registratiecijfers woonoverlast en meldingen overlast (per 1000 inwoners).

Gecombineerde meting BuurtKijker² (2021):
Beleving fysieke verloedering %
Beleving sociale overlast %

De met de groei van de Brainportregio beoogde 70.000 nieuwe banen en 60.000 nieuwe woningen zullen voor een deel in Woensel Zuid een plek moeten krijgen. Dit is een kans voor Woensel Zuid om een betere balans te vinden in het huidige woningaanbod in een aantal buurten van het stadsdeel.

Dit vraagt om maatwerk. Naast een minder eenzijdig aanbod van het type woningen, is er behoefte aan verbetering en verduurzaming van de huidige woningvoorraad. Ook wordt gezocht naar een beter aansluiting op de omliggende buurten. Daarnaast kunnen de buurten ook een stuk groener. Hoewel Woensel Zuid aan de oost en westzijde geflankeerd wordt door veel groen, zijn de meeste buurten erg stedelijk en is er weinig groen in de buurten.

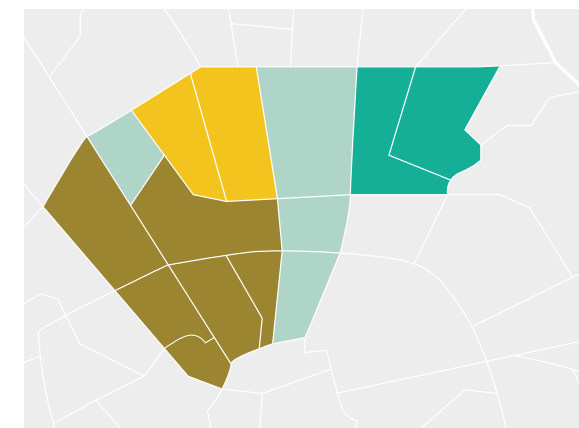
Ook vraagt de bouw van meer woningen om voldoende en groene openbare verblijfsruimten. Dit is belangrijk om een fijne en gezonde leefomgevingen te creëren. Daarnaast biedt vergroening schaduw op hete dagen en zorgt het ervoor dat (regen)water wordt opgevangen in de bodem.

Veiligheid

Veiligheid is een belangrijk vraagstuk voor een groot deel van Woensel Zuid. Zowel de objectieve veiligheid als de subjectieve veiligheid en het veiligheidsgevoel. Ook hier geven met name de bewoners in de westelijk gelegen buurten van het stadsdeel aan zich niet veilig in de eigen buurt te voelen en ervaren veel criminaliteit in de eigen buurt.

Opvallend is dat de registratiecijfers dit niet laten zien. Deze cijfers laten namelijk een veel gunstiger beeld zien, van weinig diefstal, geweld en inbraak in de buurten. Kanttekening hierbij is dat als bewoners geen melding maken van inbraak, diefstal en/of geweld, dit niet terug te zien is in de cijfers en dit een vertekend beeld oplevert.

Waarom bewoners niet melden (uit angst, andere zorgen aan het hoofd, of de overlast 'normaal' vinden) is niet duidelijk. De Gemeente en politie zetten structureel in op voorkomen van escalatie en vermindering van overlast. Dit heeft effect, maar vraagt wel een lange adem.

Gecombineerde meting BuurtKijker² (2021):
Perceptie veel criminaliteit in de buurt %
Rapportcijfer veiligheid in de buurt %
Voelt zich wel eens onveilig in de eigen buurt %

¹ In september verstuurt de Gemeente Eindhoven haar jaarlijkse Inwonersenquête. In de enquête komen verschillende onderwerpen aan de orde waar inwoners van Eindhoven mee te maken kunnen hebben, zoals veiligheid, gezondheid, cultuur, de openbare ruimte, maar ook sportdeelname.

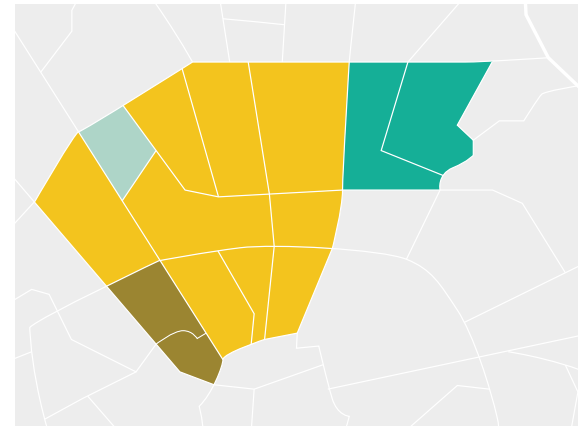
² Op de kaart wordt de gemiddelde z-waardes van de geselecteerde onderwerpen weergegeven. Z-waardes geven aan hoe ver de meting afwijkt ten opzichte van het gemiddelde.

Materiële welvaart

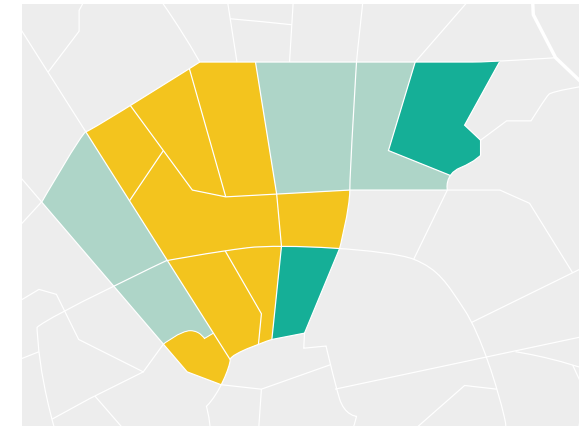
Op de buurten Oude Gracht Oost en West na kampen veel bewoners van Woensel Zuid met financiële problemen. Het aandeel huishoudens dat moeilijk rond kan komen ligt hoog in Woensel Zuid. Ook maken veel bewoners zich zorgen over geld.

Het aandeel economisch zelfstandigen ligt laag in Woensel Zuid, dit geldt ook voor de netto arbeidsparticipatie. Het gebruik van sociale voorzieningen, zoals uitkeringen is hoger dan gemiddeld in Eindhoven.

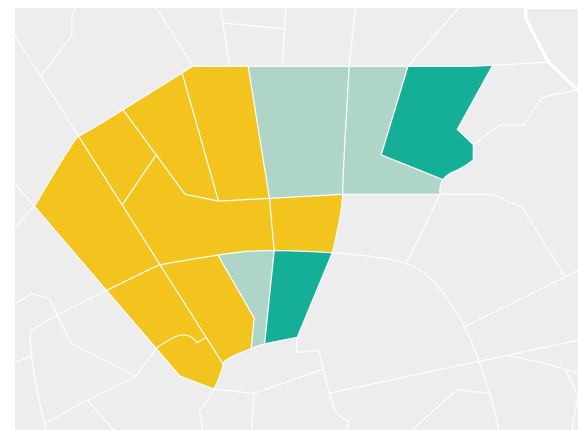
Gecombineerde meting BuurtKijkers² (2021):

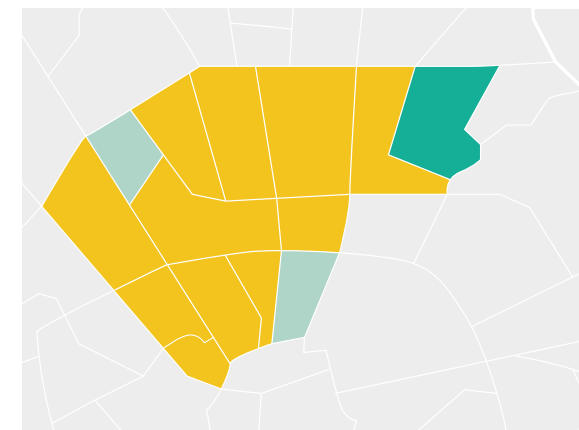
(2021) Financiële problemen: aandeel huishoudens dat moeilijk rond kan komen, onvoldoende geld voor warme maaltijd, met schuld, dat zich zorgen maakt om geld.

(2021) Netto arbeidsparticipatie (Aandeel 15 –64 jarigen met inkomen uit arbeid)
Aandeel personen met startkwalificatie tov aantal 18–30 jarigen
Aandeel economisch zelfstandig

(2020) Aandeel uitkeringen Participatiewet (PW) tov aantal 15–64 jarigen
Aandeel uitkeringen Werkloosheidwet (WW) tov aantal 15–64 jarigen

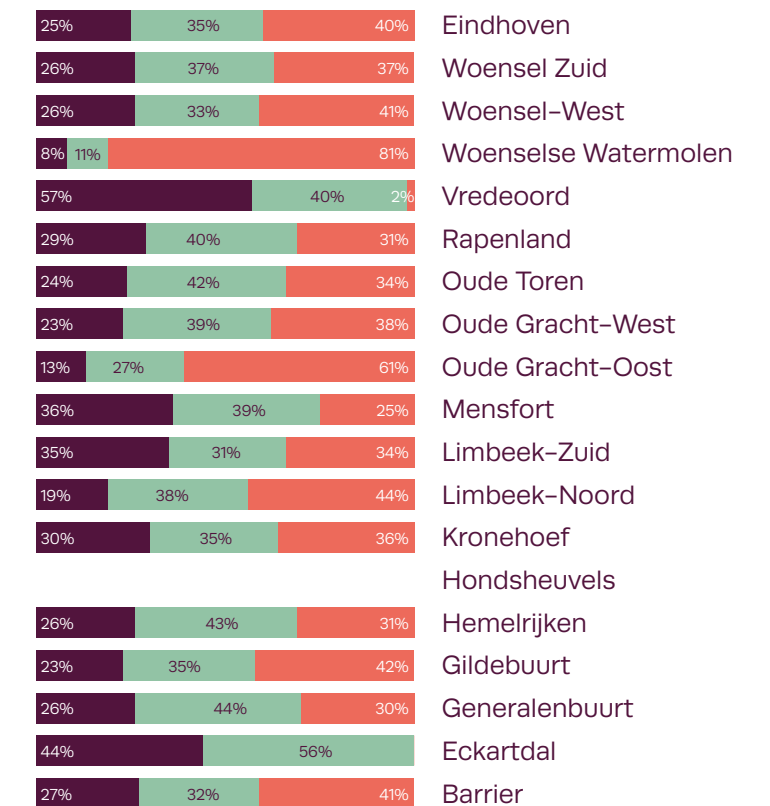
(2021) Aandeel personen met een laag opleidingsniveau
Aandeel inwoners met schuld
Aandeel corporatiewoningen op totale aantal woningen
Eenpersoonshuishoudens.

Opleidingsniveau

We zien in Woensel Zuid grote verschillen in opleidingsniveau in de verschillende buurten. Woensel Zuid kent buurten waar veel studenten en expats wonen.

Het aandeel personen met een startkwalificatie tov aantal 18–30 jarigen is met 87,6% nagenoeg gelijk aan het gemiddelde van Eindhoven (88,4%). Waarbij de buurten Barrier, Kronehoef en Mensfort met 84% onder dit gemiddelde liggen.

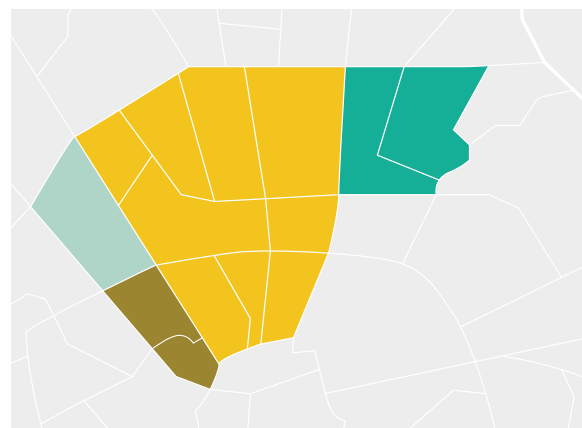
■ Laag opleidingsniveau %
■ Middelbaar opleidingsniveau %
■ Hoog opleidingsniveau %

Opleidingsniveau buurten Woensel Zuid. Bron: CBS (2020)

² Op de kaart wordt de gemiddelde z-waardes van de geselecteerde onderwerpen weergegeven. Z-waardes geven aan hoe ver de meting afwijkt ten opzichte van het gemiddelde

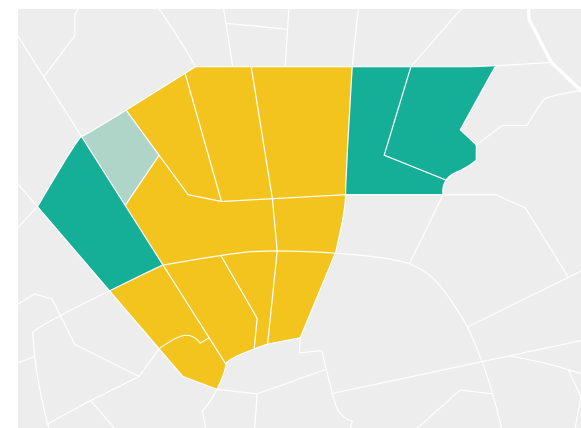
Sociale samenhang

Er wordt in Woensel Zuid sterk ingezet op het verbeteren van de sociale samenhang in buurten. Dit werpt zijn vruchten af. Tegelijk is de beleving van inwoners op dit punt nog niet gelijk aan het Eindhovens gemiddelde. In Woensel West wordt vanuit Integrale wijkvernieuwing al vijftien jaar actief ingezet op het versterken van de sociale cohesie. Dit is ook duidelijk te zien op de onderstaande kaarten. Woensel West scoort op deze thema's gunstiger dan het gemiddelde van Eindhoven en ook gunstiger dan de meeste buurten in Woensel Zuid. Tegelijk zijn er veel kwetsbaarheden die maken dat de buurt nog niet in staat is deze sociale cohesie zelf te behouden.

2020

Gecombineerde meting BuurtKijker:
Sociale cohesie
Actieve inzet voor de buurt
Zich thuis voelen

2021

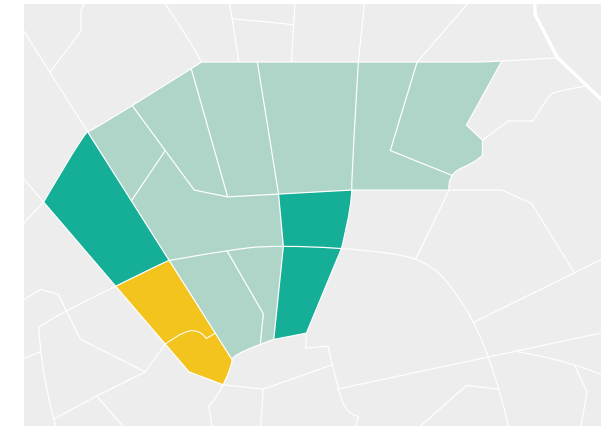
Geen data Ongunstiger Gunstiger

Diversiteit

Op het centrum na, is Woensel Zuid het stadsdeel met de hoogste schaalscore aan etnische diversiteit. Uitgaande van een schaal van 0-1 (Hirsch-Herfindahl-Index) is dit met 0,67 ruim boven het gemiddelde van Eindhoven van 0,58. Dit betekent dat er veel verschillende herkomstgroepen zijn in Woensel Zuid.

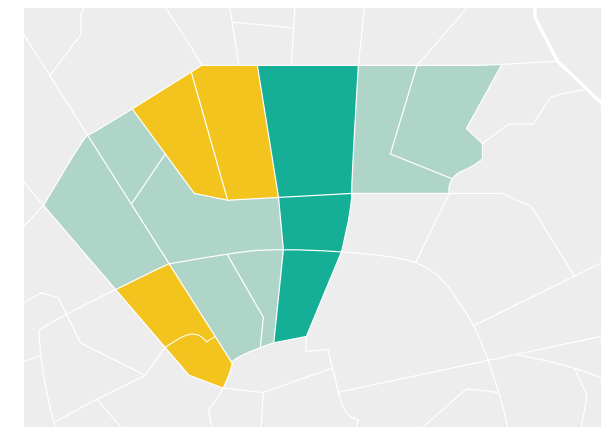
Gezondheid

De gezondheid van inwoners van Woensel Zuid is in 2021 met name afgenomen in de buurten Mensfort en Rapenland. In Limbeek Noord en Zuid is de gezondheid zowel in 2020 als in 2021 ongunstiger ten opzichte van andere buurten in Woensel Zuid en ten opzichte van het gemiddelde van Eindhoven.

2020

Gecombineerde meting BuurtKijker:
Voelt zich niet gelukkig
Heeft last van een langdurige ziekte
Sterk belemmerd thuis en in vrije tijd
Heeft matige tot slechte gezondheid

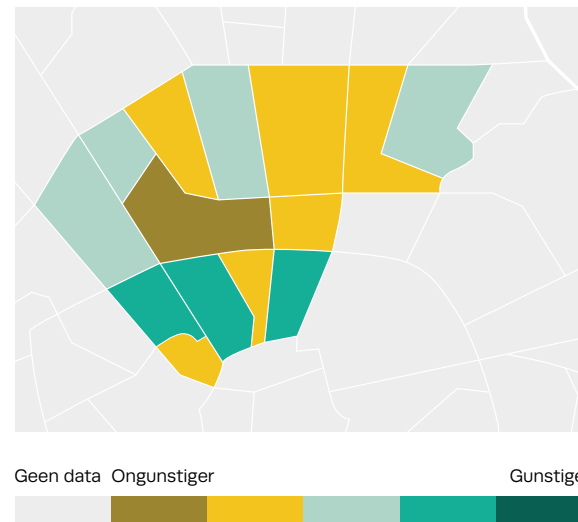

2021

¹ De mate van diversiteit naar herkomstlanden drukken we uit met de Hirsch-Herfindahl-Index (HHI). De HHI geeft de kans weer dat twee willekeurige personen uit de bevolking in een bepaald gebied tot verschillende herkomstgroepen behoren. De schaal loopt van 0 tot 1, waarbij de HHI 0 is als de populatie slechts bestaat uit één herkomstgroep en 1 als iedereen van de populatie tot een andere groep behoort. In plaats van de tweedeling westers versus niet-westerse migranten worden er in totaal 18 verschillende groepen opgenomen in door de gemeente Eindhoven geconstrueerde HHI. Hierdoor wordt er meer recht gedaan aan de werkelijk etnische diversiteit in Eindhoven.

Gebruik voorzieningen

In Woensel Zuid is het percentage inwoners dat een product of meerdere producten (regelingen) afnemen inzichtelijk gemaakt. Te denken valt aan participatie-producten, Wmo, indicatie jeugdwet, uitkering, bijzondere bijstand en schuldsanering. Het gebruik voorzieningen WMO en gebruik jeugdvoorziening (per 1000 inwoners) ligt in een aantal buurten in Woensel Zuid hoger dan gemiddeld. Met name Kronehoef springt hier ongunstig uit.

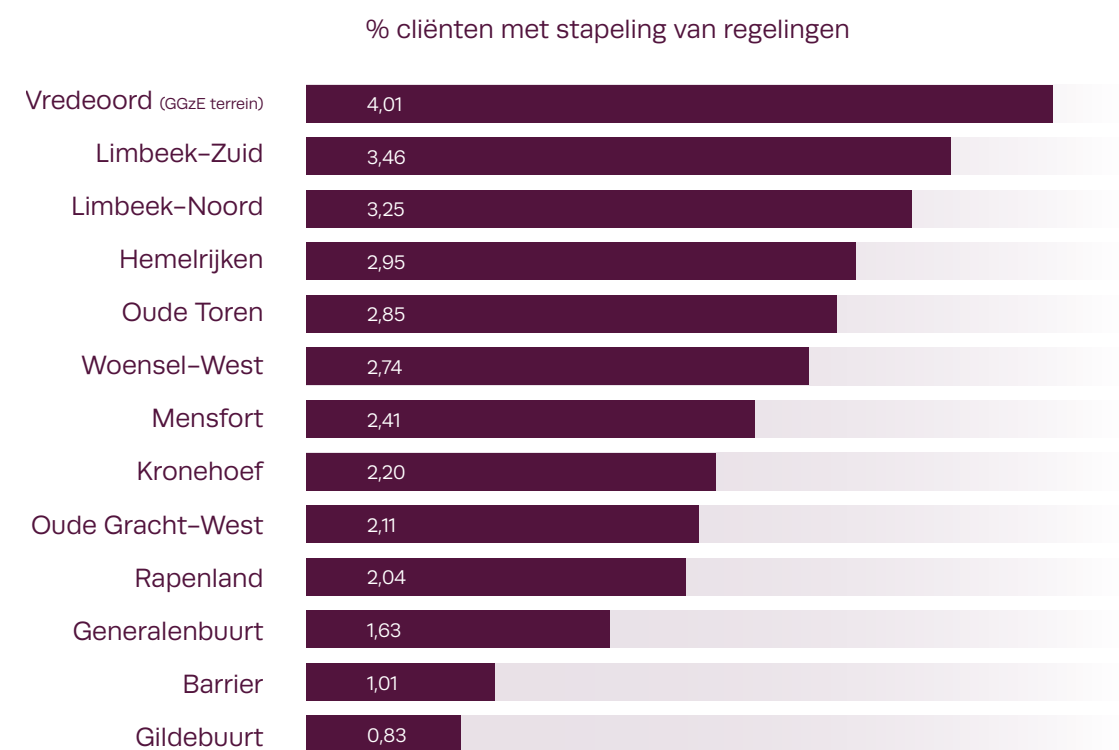
Gecombineerde meting BuurtKijker 2020:
Gebruik WMO voorziening (per 1000 inwoners van 18 jaar en ouder)
Gebruik jeugdvoorziening (per 1000 inwoners onder de 18 jaar)
 De kaart is een gecombineerde meting van beide voorzieningen.

We zien dat in Woensel Zuid veel voorzieningen voor zowel jeugd als WMO zitten. Buurt Vredeoord omvat de zorginstelling GGzE, buurt Eckartdal beschermd wonen van Lunetzorg. Het is dan ook niet gek dat juist deze buurten hoog scoren op WMO en jeugdvoorzieningen. Daarnaast hebben zowel Kronehoef als Hondsheuvels een woonzorgcentrum en/of verzorgingshuis wat de hoge waarde verklaart voor wat betreft WMO voorzieningen.

Op stadsniveau zien we dat het percentage cliënten met een stapeling van producten (2 of meer) in de wijken: Oud Woensel, Erp en Begijnenbroek hoger is dan in de meeste wijken van Eindhoven. Van de 20 wijken in Eindhoven staat Oud Woensel op plek 2, gevolgd door Erp op plek 5 en Begijnenbroek op plek 9. De meest voorkomende combinatie van twee producten (regelingen) is een combinatie van een uitkering en bijzondere bijstand. Kijkend naar de buurten in Woensel Zuid

dan zien we dat met name Limbeek- Zuid, Limbeek-Noord, maar ook Oude Toren veel cliënten hebben die een of meerdere producten (regelingen) afnemen.

In de buurten Limbeek Noord en Zuid, Mensfort en Oude Toren zien we in de combinatie van twee producten (regelingen) met name een combinatie van Wmo en bijzondere bijstand. Voor Vredeoord, Generalenbuurt, Gildebuurt, Hemelrijken, Oude Gracht West, Kronehoef, Rapenland en Woensel West is de meest voorkomende combinatie van twee producten een combinatie van een uitkering en bijzonder bijstand.

Bron: rapportage team Sturingsinformatie SD 2021

3. Toekomstbeeld, ambitie en doelen

3.1 Het toekomstbeeld voor Woensel Zuid

“Woensel Zuid is heel gewoon, heel bijzonder. In 2045 is Woensel Zuid een kleurrijk stadsdeel waar veel gebeurt en veel verschillende inwoners en ondernemers zich meer dan thuis voelen. Veel grootstedelijke voorzieningen zijn hier gehuisvest en daardoor is het voor velen een aantrekkelijk stadsdeel om te wonen, werken en verblijven. In 2045 zakt niemand meer door het ijs! Niet qua veiligheid, maar ook sociaal niet. Niet alle problematiek is oplosbaar, maar we krijgen mensen die dat nodig hebben snel in beeld, zodat problemen beheersbaar worden. We blijven met inwoners in de verschillende buurten samen aan het werk.”

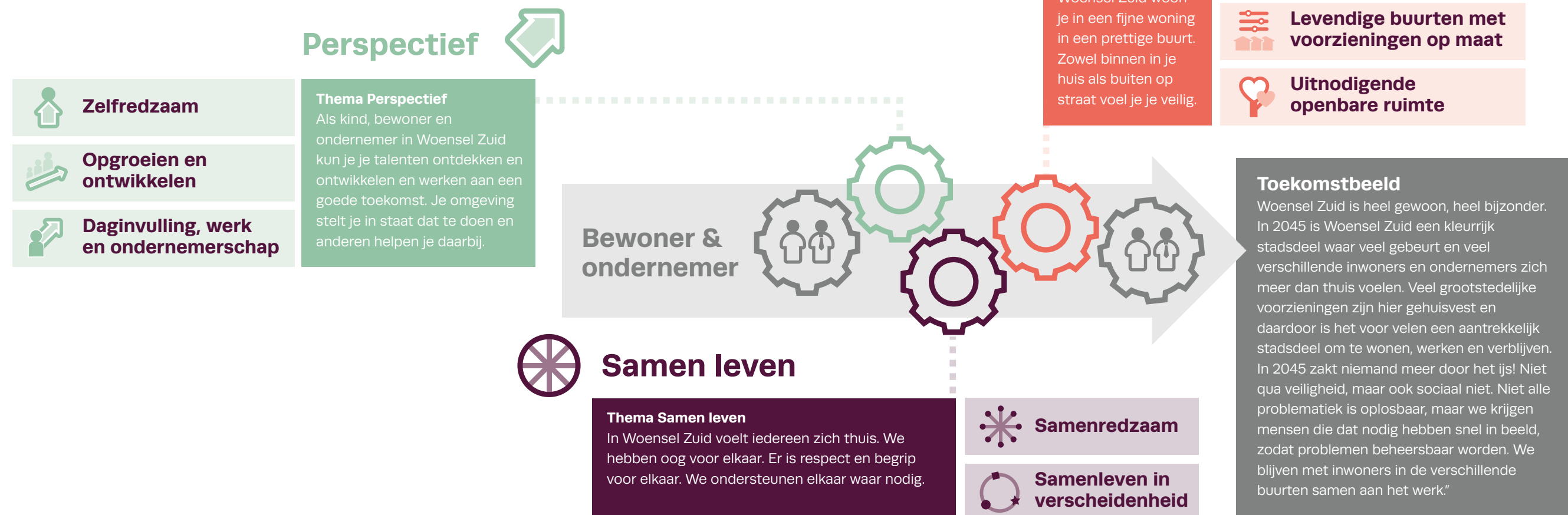
MET
ELK AAR
VOOR
ELK AAR

3. Toekomstbeeld, ambitie en doelen

Nu we weten wat er speelt in Woensel Zuid, weten we waar we met het Pact voor willen gaan. Dit leggen we vast in een ambitie, doelstellingen, doorbraken en activiteiten. Dit werken we uit in een uitvoeringsprogramma voor Woensel Zuid.

Om dit toekomstbeeld te realiseren werken we vanuit drie thema's. Thema 1 **Perspectief**, thema 2 **Samen leven** en thema 3 **Fijne buurt**. Deze thema's staan niet op zichzelf. Waar mogelijk bundelen we de krachten. Voor deze thema's zijn ambities geformuleerd, doelstellingen uitgewerkt en doorbraken en oplossingen ontwikkeld. In onderstaande figuur is het Pact Woensel Zuid weergegeven.

Het Pact gaat over wat er extra nodig is om de leefbaarheid en veiligheid te verbeteren voor mensen die wonen en werken in Woensel Zuid. Het 'vervangt' niet wat we in de basis doen. We werken aan doorbraken die nodig zijn bovenop wat alle partners nu al doen. We gaan op zoek naar wat goed werkt en kijken hoe we dat kunnen versterken. Voor wat niet of onvoldoende werkt, zoeken we een andere aanpak.

3.2 Thema 1 Perspectief

Wonen en opgroeien in Woensel Zuid betekent dat je niet altijd dezelfde kansen en mogelijkheden hebt dan in de rest van Eindhoven. In verschillende buurten zijn er ingewikkelde sociale en economische problemen en nodigt de omgeving niet altijd uit tot een gezonde levensstijl. Dit vinden de partners in de Alliantie onacceptabel en daarom gaan we dit veranderen. We vinden het belangrijk dat kinderen en jongeren opgroeien in een buurt waar zij gestimuleerd worden om zich te ontwikkelen zoals zij dat zelf graag willen. Een buurt ook waar zij, als het nodig is, kunnen terugvallen op een gezond en vertrouwd netwerk. We vinden het belangrijk dat jongvolwassenen zichzelf kunnen zijn en een plek vinden in de samenleving. Dat kan zijn in de vorm van een passende opleiding of (betaalde) baan, ondernemerschap of een zinvolle daginvulling. Wat je leeftijd ook is, je moet dezelfde kansen en mogelijkheden krijgen, en als zodanig herkennen, als in de rest van Eindhoven. Het Pact Woensel Zuid moet ondernemers en inwoners zicht bieden op een goede toekomst, zodat ze hun talenten kunnen ontwikkelen en langer gezond leven.

Als kind, bewoner en ondernemer in Woensel Zuid kun je je talenten ontdekken en ontwikkelen en werken aan een goede toekomst. Je omgeving stelt je in staat dat te doen en anderen helpen je daarbij.

“Ik loop te rekenen hoor, in de supermarkt. Dat moet wel.”

“Er is geen kantoor meer en als je belt kan degene aan de telefoon niks zeggen. Ik wil dan gewoon degene spreken die ik moet hebben. Maar nee: dan moet ik tegen iedereen eerst mijn verhaal vertellen. Dat vinden ze dan normaal.”

“Ik zit niet op het internet. Het is mijn eigen schuld. Ik loop achter.”

“Als ik contant wilde betalen moest ik €7,50 extra betalen aan de balie. Dan kom ik meteen in de knoop.”

“Krijg je een brief waarin dan allemaal staat wat er kan gebeuren als je niet betaalt. Daar gaan ze al vanuit.”

Zelfredzaamheid

In Woensel Zuid zien we te veel mensen die moeite hebben om mee te kunnen doen in de maatschappij. Een (digi)taalbarrière, kwetsbare leefsituatie, schulden of andere problemen belemmeren hen te voldoen aan wat de maatschappij van hen vraagt of vereist. Zolang de bestaanszekerheid onzeker is en zicht op verbetering uitblijft, is het moeilijk om uit een overlevings-modus te komen. Met het Pact moeten deze mensen weer het stuur in handen te krijgen, zodat ze zich kunnen redden in de maatschappij.

Om dit te voor elkaar te krijgen, is ons hoofddoel:

Inwoners hebben een stabiele financiële basis, waardoor ze de regie houden op het eigen leven en mee kunnen doen.

Deze subdoelen dragen daaraan bij:

- (Digi)Taal is niet langer een belemmering om je weg te vinden.
- Je weet hoe je je talenten kunt ontdekken en ontwikkelen.
- Je weet hoe je gezond kunt leven, wat je daarvoor nodig hebt en waar je dat kunt vinden. Daardoor voel je je fysiek en mentaal goed.

Opgroeien en ontwikkelen

Perspectief in Woensel Zuid begint bij het opgroeien en de ontwikkeling van kinderen. We zien in Woensel Zuid relatief meer onderwijsachterstanden, speciaal onderwijs en inzet van jeugdhulp. Ook komt de opgroeiende jeugd vaker in aanraking met de verleidingen en hiermee de risico's van de georganiseerde misdaad. Het sociaal netwerk van kinderen is soms ook onvoldoende in staat hen hierbij weg te houden. Met het Pact willen we kinderen dezelfde kansen bieden als in de rest van Eindhoven en hen helpen met het vinden van een mooie en passende toekomst.

Om dit te voor elkaar te krijgen, is ons hoofddoel:

Kinderen ronden hun schooltijd af met een diploma of (zicht op) passend werk en kunnen met wat ze geleerd hebben een mooie stap richting hun toekomst zetten.

Deze subdoelen dragen daaraan bij:

- Kinderen en jongeren krijgen de mogelijkheden hun talenten te ontdekken, te ontwikkelen en te benutten.
- De omgeving van kinderen, hun ouders, de mensen op school en in de buurt, beschikken over de vaardigheden om hen te stimuleren en te ondersteunen in hun ontwikkeling.

"Ik ben super trots op mijn zoon. Die zat op het VWO, maar is afgezakt naar MBO niveau 1 omdat hij problemen had. Maar nu is hij echt aan het klimmen. Doet een studie en wil daarna doorstuderen. Het is nu echt een fitte, actieve jongen die iets wil maken van het leven."

"Voor mij is een dagritme wel wat harder werken. Het ging een tijdje niet zo goed met mij. Ik zou heel veel doen voor een goed dagritme."

"Ik heb elke dag op mijn eigen manier plezier."

Daginvulling, werk en ondernemerschap

In Woensel Zuid wonen relatief veel mensen zonder passend werk of zinvolle daginvulling. Dit leidt niet alleen tot financiële problemen, maar ook tot een onbevredigend bestaan en soms een (verlammend) isolement. Met het Pact stimuleren we mensen een zinvolle daginvulling te vinden, het liefst in de vorm van (onbetaald) werk. Hierbij hebben we ook oog voor de verbinding tussen ondernemers in het gebied die worstelen met het vinden van personeel en bewoners die (nog) geen werk hebben. Ook zorgen we dat Woensel Zuid een aantrekkelijk en veilig gebied is voor ondernemers. Het stadsdeel moet een plek worden waar je bezig wilt zijn. We willen ruimte geven aan ondernemen, door een passende plek en inspirerend vestigingsklimaat te bieden.

Om dit te voor elkaar te krijgen, is ons hoofddoel:

Inwoners in Woensel Zuid hebben een zinvolle daginvulling, die bij past bij hun leefwijze en verwachtingen.

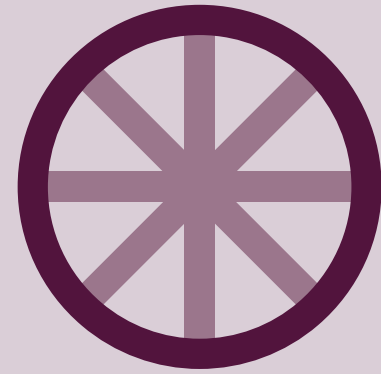
Deze subdoelen dragen daaraan bij:

- Woensel Zuid biedt een omgeving die stimuleert tot een zinvolle daginvulling.
- Buurten in Woensel Zuid zijn aantrekkelijk voor ondernemers vanwege een passend, inspirerend en veilig vestigingsklimaat.

"Ik werk in de keuken en heb een burnout. Ik heb altijd 80 uur per week gewerkt. Toen moest ik met kerst veel werken en toen had ook mijn onderbuurman nog ingebroken. Die is alcoholist. Mijn minderjarig zoontje zat binnen... Ja, toen zat ik er echt helemaal doorheen. Het gaat nu gelukkig wel beter, maar ik heb een hele zware tijd achter de rug."

3.3 Thema 2 Samen leven

In Woensel Zuid wonen veel diverse mensen dicht bij elkaar. Ze verschillen van elkaar als het gaat om hun etnische en sociaal-culturele achtergrond, hun sociaal-economische situatie, hun gezondheid en hun levensstijl. Het samen leven in buurt of straat gaat vaak goed, maar als mensen zich niet in de ander herkennen leidt dit soms ook tot frustraties en onbegrip. Bijna iedereen vindt dat je moet 'leven en laten leven', maar het in de praktijk brengen van dit principe is vaak lastig.

Wij vinden dat dit anders kan en moet. In Woensel Zuid moet plek zijn voor iedereen, ongeacht wie je bent en wat je meebrengt.

In Woensel Zuid voelt iedereen zich thuis. We hebben oog voor elkaar. Er is respect en begrip voor elkaar. We ondersteunen elkaar waar nodig.

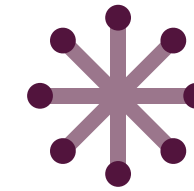

"Mijn hele familie groeide op in deze wijk, hier ligt onze geschiedenis."

"Het buurthuis is voortaan gesloten met de kerst. Dat vind ik jammer, want juist met kerst wil ik lekker eten samen. Ik mis de warmte."

"De betrokkenheid in het buurtcomité is wel veel vanuit dezelfde mensen. Het is echt volhouden. Een goed voorbeeld doet volgen, dus ik blijf duwtjes geven om het aan de gang te houden."

Samenredzaam

In sommige buurten in Woensel Zuid ervaren mensen weinig sociale cohesie. Inwoners weten ook niet goed waar zij terecht kunnen voor hulp, of voor een dagelijks praatje. Met het Pact zetten we in op meer samenredzaamheid in deze buurten. Daardoor weten inwoners elkaar te vinden, durven ze hulp te vragen en te ontvangen en weten waar dit kan.

Om dit te voor elkaar te krijgen, is ons hoofddoel:

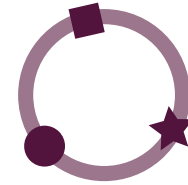
Een goed sociaal vangnet voor inwoners en ondernemers, dat fysiek en emotioneel bereikbaar is. Mensen hebben oog voor elkaar en helpen elkaar waar nodig. Iedereen kan daardoor meedoen.

Dit subdoel draagt daaraan bij:

In de buurten hebben we verschillende sterke sociale gemeenschappen en laagdrempelige ontmoetingsplekken. Deze bieden hulp en ondersteuning wanneer je dat nodig hebt. Het aantal vrijwilligers in Woensel Zuid neemt toe.

Samenleven in verscheidenheid (divers en inclusief)

Op sommige plekken in Woensel Zuid ervaren inwoners wederzijds onbegrip en onderlinge spanningen. Dit komt onder andere doordat ze elkaar niet (goed) kennen of (voor)oordelen hebben over elkaars achtergrond, overtuigingen of doen en laten. Met het Pact streven we ernaar dat mensen zichzelf kunnen zijn en elkaar tegelijkertijd respecteren, ondanks de verschillen.

Om dit te voor elkaar te krijgen, is ons hoofddoel:

In Woensel Zuid voel je je thuis en voel je je verbonden met de andere inwoners en de ondernemers in de buurt. Je bent trots op je buurt en de diversiteit in je buurt.

Dit subdoel draagt daaraan bij:

Er zijn in de buurt, zowel binnen als buiten, voldoende mogelijkheden om mensen met diverse achtergronden te ontmoeten, samen te komen, te ontspannen, te sporten en bewegen.

**"Ik heb fijne burenen.
Als het ramadan
is, krijg ik eten.
Mogen ze bij mij
ook altijd!"**

**"Mijn huis is oud
en veel tocht. Maar
de wijk is goed.
Goede burenen."**

3.4 Thema 3 Fijne buurt

Fijn wonen gaat over de kwaliteit van het huis waarin je woont en of dit past bij jouw levensfase en -wijze. Het gaat over hoe je vindt dat de buurt eruitziet (fysieke kenmerken). En over wat je vindt van het aanbod van winkels en andere voorzieningen, zoals een school of een huisarts (sociale kenmerken). Het gaat over veiligheid: kun je veilig over straat en zo ja, durf je de straat op te gaan? Ook gaat het over hoe mensen met elkaar leven en hoe betrokken ze zijn bij hun buurt. Hebben ze aandacht voor elkaar en helpen ze elkaar? In een fijne buurt zijn inwoners positief over fysieke en sociale kenmerken, en hebben die twee een gunstige invloed op elkaar.

Daarom is er bij sloop en nieuwbouw van woningen ook aandacht voor het behoud en versterken van sociale netwerken. Zo blijft de sociale samenhang die er was in stand, of wordt zelfs beter.

Fijn wonen is ook wonen zonder zorgen over (dreigende) schulden. De onzekerheid over de energieprijzen leidt o.a. tot onzekerheid en zorgen over de betaalbaarheid van wonen. Maar wonen is een eerste basisbehoefte: iedereen heeft een dak boven het hoofd nodig. Daarom zetten we ons in om betaalbaar wonen voor iedereen mogelijk te maken. Tegelijk is een buurt heel bepalend voor hoe fijn je woont. Het zorgen voor een openbare ruimte waar je je buurtgenoten kunt ontmoeten, waar je kunt sporten en bewegen en waar je je prettig voelt en waar het veilig is draagt bij aan je woongeluk. Niet in elke buurt is dit nu het geval terwijl we zien dat dit wel bijdraagt aan het verbeteren van Woensel Zuid.

Als bewoner van Woensel Zuid woon je in een fijne woning in een prettige buurt. Zowel binnen in je huis als buiten op straat voel je je veilig.

Wonen voor iedereen

In diverse buurten in Woensel Zuid sluit het aanbod van woningen niet aan bij de behoeften van inwoners. Daarbij zijn woningen in sommige buurten slecht onderhouden en niet duurzaam. Slecht geïsoleerde, tochtige en vochtige huizen zijn niet alleen oncomfortabel, maar leiden ook tot hoge energierekeningen. Psychische en lichamelijke klachten zijn vaak het gevolg. Met het Pact Woensel Zuid streven we naar een divers woningaanbod in het stadsdeel. Voor alle doelgroepen moeten er passende woonplekken zijn en mensen met verschillende inkomens leven samen in één buurt.

Om dit te voor elkaar te krijgen, is ons hoofddoel:

In Woensel Zuid wonen verschillende mensen in verschillende levensfasen en met verschillende behoeften in een voor hen passende woning.

Deze subdoelen dragen daaraan bij:

- Inwoners kunnen doorgroeien naar een andere woning in hun buurt.
- In Woensel Zuid wonen mensen met (financieel) sterke en zwakke schouders door elkaar.

“Ik ben verhuisd omdat die wijk werd gesloopt. Kon ik wel terugkomen, maar dat huis was veel kleiner. Moest ik een nieuwe bank, een nieuwe kast. Alles. Mijn TV paste dan niet meer!”

“Mijn tuin is een probleem. Blijft maar groeien. Ik heb een chronische ziekte en kan het niet bijhouden. Ik wil niet altijd hulp vragen. Dat durf ik niet altijd... Schaamte. Komen ze zeggen dat ik een boete krijg. Ik ben bang voor de boete. Ander huis zonder tuin lukt niet. Ze zeggen: wij kunnen jou niet helpen. Ik ben bang dat ik problemen krijg.”

Uitnodigende openbare ruimte

Inwoners van sommige delen van Woensel Zuid vinden dat hun buurt erg verloedert. Ze wijzen bijvoorbeeld op bermen vol hondenpoep en auto's, fietsen en (deel)scooters op de stoep. Veel buurten hebben weinig groen waar inwoners hun tijd prettig in kunnen doorbrengen. Er is bijvoorbeeld geen park waar ze kunnen recreëren, sporten, bewegen en elkaar ontmoeten.

Met het Pact streven we naar buurten in Woensel Zuid waar je fijn en gezond buiten kunt zijn, met plekken die groen en duurzaam zijn ingericht.

Om dit te voor elkaar te krijgen, is ons hoofddoel:

De openbare ruimte sluit aan bij functie van het gebied. Een woonbuurt moet bijvoorbeeld zo zijn ingericht dat je er fijn kunt wonen, de inrichting van een winkelcentrum moet zo zijn dat je er fijn kunt winkelen.

Deze subdoelen dragen daaraan bij:

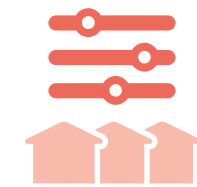
- Buurten zijn groen en je wilt er graag zijn, om elkaar te ontmoeten, te sporten en te bewegen.
- Inwoners, ondernemers en bezoekers in Woensel Zuid voelen zich er verantwoordelijk voor dat de buurt niet verloedert. Als ze zien dat mensen geen zorg dragen voor hun omgeving, spreken ze hen erop aan.

"Ik durf eigenlijk niet in gesprek te gaan met bewoners die overlast veroorzaken"

"Er staan overdag fietsen en auto's over de streep gestald."

"Het liefst zou ik verhuizen! Ik voel me wel veilig maar irriteer me aan glas op de grond, de ruzies in mijn flat en op straat. Ik woon met mijn zoon noodgedwongen in een heel klein flatje. Zou meer rust, meer natuur en minder herrie willen."

Levendige buurten met voorzieningen op maat

Het voorzieningenniveau in sommige buurten sluit onvoldoende aan bij wat inwoners willen en nodig hebben. Er is een eenzijdig aanbod aan winkels, horeca en andere voorzieningen (zoals buurthuizen of plekken waar je kunt sporten). Daardoor is het aanbod weinig aantrekkelijk voor buurtbewoners. Met het Pact streven we naar levendige buurten in Woensel Zuid, die aansluiten bij de behoeften en wensen van inwoners en ondernemers. Zoals lokale ondernemers met een passend winkelaanbod en voldoende mogelijkheden om te ontspannen, recreëren en sporten (zowel binnen als buiten). Ook werken we met het Pact aan bijzondere, levendige plekken in Woensel Zuid, waardoor het stadsdeel aantrekkelijk wordt voor andere Eindhovenaren.

Om dit te voor elkaar te krijgen, is ons hoofddoel:

De buurten in Woensel Zuid hebben voorzieningen die aansluiten bij de wensen en behoeften van inwoners en ondernemers. Denk daarbij aan horeca, winkels en plekken waar je terecht kunt voor ontspanning, zorg, welzijn et cetera.

"Ik ben trots op het volkstuintje. Dat is echt vanuit de wijk opgezet."

Deze subdoelen dragen daaraan bij:

- Voorzieningen die niet in elke buurt aanwezig zijn, zoals een zwembad of muziekschool, zijn bereikbaar voor inwoners en ondernemers in Woensel Zuid. Ze zijn zowel fysiek als financieel bereikbaar: inwoners kunnen erheen reizen en ze zijn voor zover dat lukt ook betaalbaar.
- In Woensel Zuid zijn 'hotspots' of 'creatieve broedplaatsen' waar (jonge) mensen graag willen werken, ontmoeten en zijn. Plekken die 'kleur' en 'identiteit' geven aan de buurt.

"Er zijn nog maar weinig dingen in de buurt: geen scholen, geen sportvelden, geen verenigingsleven. Dat mis ik wel... Eerst was dat er veel meer. Philips hè? Dan had je specifieke 55+-activiteiten in de wijk, of ging je ergens naar toe met een busje."

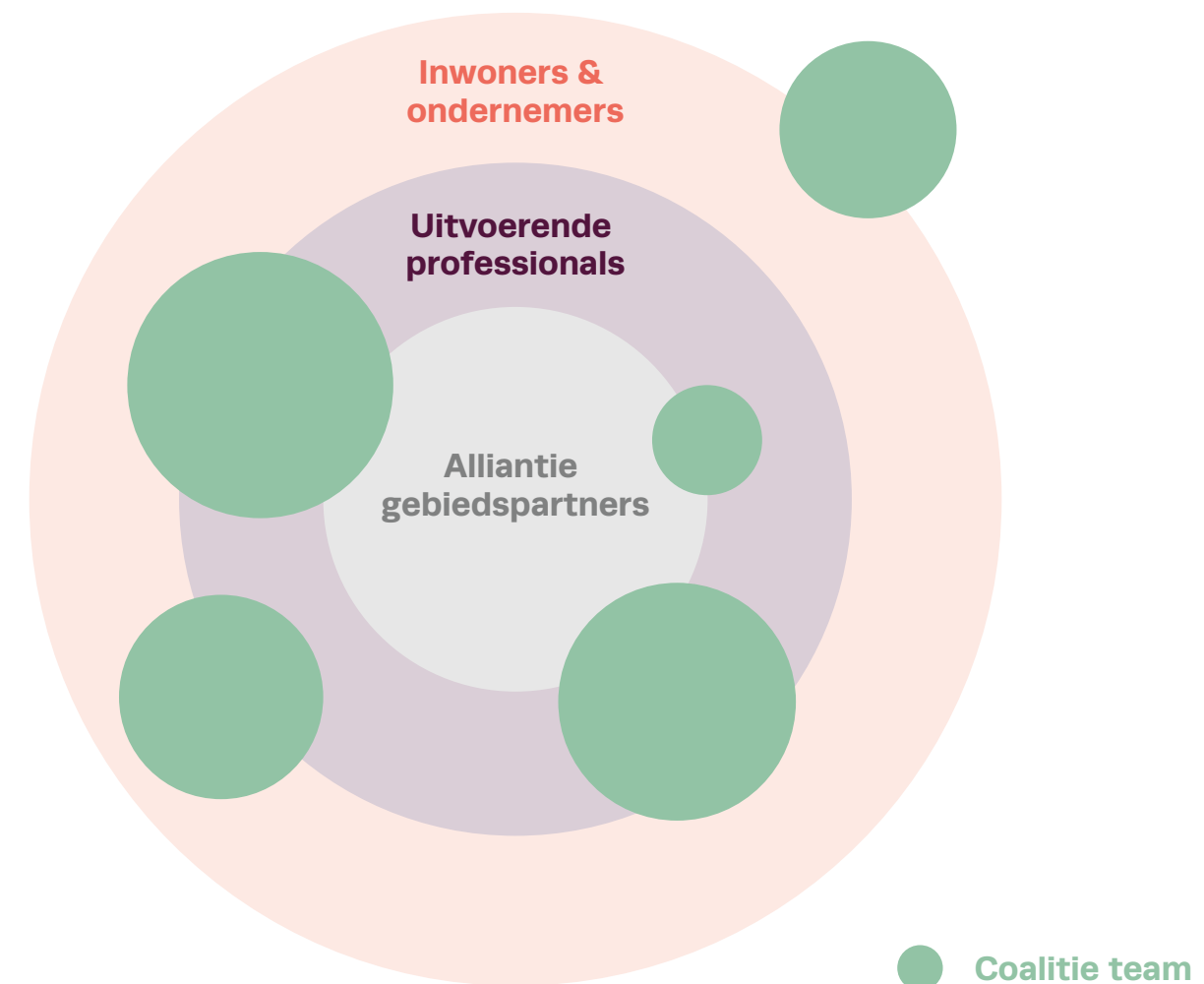
4. Coalities op doorbraken

Met het Pact werken we de komende 20 jaar aan het realiseren van het toekomstbeeld voor Woensel Zuid. Dit vraagt iets van alle de partners in de Alliantie: iets extra's en iets anders. Daarom gaan we werken met coalities die samen, vanuit de inhoudelijke opgave, komen tot 'doorbraken'. De afgelopen periode is bijvoorbeeld al een eerste start gemaakt met tijdelijke woningbouw en het 'bouwdepot'. Daarnaast kunnen we leren van doorbraken waar in andere steden aan gewerkt wordt. Het met elkaar opzetten en uitvoeren van deze doorbraken is cruciaal voor het realiseren van het toekomstbeeld dat we hebben opgesteld.

Dit vraagt van ons allemaal een andere aanpak, waarbij we out of the box denken, over eigen (organisatie)belangen heen stappen en de belevingswereld van de inwoner als uitgangspunt nemen. We doen dit met coalities van verschillende partners. Kruisbestuiving is hierbij belangrijk: we leren van elkaar en inspireren elkaar. Want met meer van hetzelfde krijgen we niet wat we willen.

Een doorbraakcoalitie kan verschillende vormen hebben:

- I Gericht op een doorbraakactiviteit **van inwoners en/of ondernemers**.
Een groep betrokken inwoners en/of ondernemers komt met het idee en neemt verantwoordelijkheid voor de uitvoering. Het programmabureau ondersteunt hen waar nodig.
- II Gericht op een doorbraakactiviteit **van inwoners en/of ondernemers samen met gebiedspartners**.
Partners dragen uitvoerend en procesmatig bij en eventueel ook met bestuurlijke inzet. Voor deze doorbraakactiviteit zijn dus alle 'lagen' van invloed nodig.
- III Gericht op een doorbraakactiviteit **van professionele partners**.
Professionele partners dragen uitvoerend en procesmatig bij aan de aanpak van het probleem, dat het beste kan worden opgelost als coalitiepartners anders samenwerken en/of anders kijken naar het probleem. Vaak is het rijk mede de aanjager van deze aanpak.
- IV Gericht op een doorbraakactiviteit **van professionele partners op bestuurlijk niveau**.
Deze doorbraak speelt zich vooral af op het niveau van directie- en bestuursleden. Zij moeten binnen de eigen organisatie andere keuzes mogelijk maken, zodat uitvoerende professionals beter kunnen samenwerken met professionals van andere partners.

We kunnen vooraf nooit zeker weten dat activiteiten of projecten tot een doorbraak leiden. We weten namelijk pas na een aantal jaren of het gewenste effect is –of wordt– bereikt. Dat betekent niet dat het niet ons streven is. Dit vraagt meerjarige inspanning en commitment van coalitiepartners en een gedegen gezamenlijke voorbereiding. Daarom gaan we tijdens het eerste uitvoeringsjaar van het Pact Woensel Zuid met elkaar aan de slag met de kaders van een doorbraak. Dat doen we met elkaar, omdat onze aansturing goed moet passen bij wat we met elkaar te doen hebben. Na ondertekening van het Pact maken we de stap richting de uitvoering. Hierbij hoort het werkelijk gezamenlijk vaststellen van de uitdagingen die een doorbraak vragen, maar ook de uitwerking van zo'n doorbraak.

Buurtfocus

Met het Pact Woensel Zuid werken we aan een betere toekomst voor het gehele stadsdeel. Hoe die eruitziet, hebben we vastgelegd in een toekomstbeeld en drie thema's met bijbehorende ambities. In dit deel van het Pact brengen we de verschillende buurten in beeld waar we aan de slag gaan. Dit doen we met buurtfocuskaarten. Deze geven een korte beschrijving van elke buurt. Ook geven we per buurt aan wat ons te doen staat en waar de focus op ligt. We starten met een aantal buurten waar de noodzaak om direct te beginnen het grootst is. Van daaruit breiden we uit naar de andere buurten. Op dit moment zijn 11 van de 17 buurten op deze manier in beeld gebracht. Voor elke buurt wordt uiteindelijk een plan gemaakt in de uitvoeringsprogramma's.

Voor we inzoomen op de verschillende buurten, schetsen we eerst het karakter en dynamiek van het hele stadsdeel Woensel Zuid.

Woensel Zuid: stedelijk karakter in een dynamische omgeving

Stadsdeel Woensel Zuid ligt aan de noordkant van het station, tegen het centrum van Eindhoven aan. Het stadsdeel bestaat uit 17 buurten: allemaal verschillend. Woensel Zuid is – op het centrum na – het Eindhovense stadsdeel met het meest stedelijke karakter. We zien dat terug in bebouwing, wegenstructuur, functie en bevolking. Rondom en dwars door Woensel Zuid bevinden zich grote wegen, met daaraan hoogbouw van woningen, kantoren en veel voorzieningen. Daarbinnen liggen kleinere woongebieden met verschillende manieren van wonen en relatief veel sociale woningbouw. In Woensel Zuid bevindt zich het levendige winkel- en uitgaansgebied Kruisstraat/Woenselse Markt, met wekelijks de grootste markt van de stad.

Aan de oostzijde ligt het terrein van de Technische Universiteit Eindhoven met het Dommeldal, en aan de westzijde ligt de spoorzone met het PSV-stadion, Strijp S en Strijp T. Vooral de geplande ontwikkeling van het stationsgebied (Eindhoven Internationale Knoop XL) aan de zuidkant van het stadsdeel zal impact hebben op Woensel Zuid. De komende jaren zullen hier 15.000 woningen worden gebouwd, met ruimte voor wonen, werken, ontmoeten, recreëren en verblijven.

Als we wat dieper onder de motorkap kijken van Woensel Zuid, zien we zaken die niet altijd zichtbaar zijn, maar het stadsdeel maken tot het dynamische gebied dat het is. Met zijn unieke kracht, maar ook zijn zorgen. We hebben deze analyse kort samenbracht in de thema's 'Samenleven', 'Perspectief' en 'Fijne Buurt'. Een indeling die we ook op buurtniveau hanteren.

Samenleven

In vergelijking met andere stadsdelen heeft Woensel Zuid veel eenpersoonshuishoudens (60% van de huishoudens, terwijl dat in heel Eindhoven minder dan de helft is). Ook wonen er veel mensen met een migratieachtergrond (meer dan 50% van de inwoners). Deze diversiteit wordt door veel bewoners met trots gekoesterd, maar vormt tevens een uitdaging als het gaat om de sociale samenhang in- en binding met- de omgeving. De inzet vanuit een project zoals 'Samenleven in verscheidenheid' benadrukt juist de kracht van 'diversiteit' en zorgt voor begrip en een sterkere sociale binding met en in de wijk.

Fijne Buurt

Momenteel telt Woensel Zuid ruim 19.000 woningen. Meer dan de helft hiervan is een huurwoning, waaronder veel zogenoemde 'kamerbewoning'. De woningcorporaties hebben bijna de helft van de woningen in hun bezit, dit is meer dan welke andere buurt ook. Tekenend voor het type woning is ook de lage gemiddelde WOZ-waarde. Sterker nog, deze is het laagste van de stad. Ook zijn de woningen gemiddeld ouder en dus ook niet bepaald duurzaam. De beoogde groei van de 'Brainportregio', vraagt ook om nieuwe/extra woningen in Woensel Zuid. Dit vormt een uitdaging, maar tevens een kans om het eenzijdige verouderde aanbod te doorbreken en verduurzamen.

Inwoners ervaren in bepaalde buurten relatief veel overlast en zien hun woonomgeving verloederen. De slechte rapportcijfers op dit vlak onderschrijven dat, net als het aantal meldingen bij de politie. Er is een sterke behoefte aan vergroening en verduurzaming van de wijken. De buurten in dit gebied zijn in veel gevallen nog erg versteend. Met name Hemelrijken, Gildebuurt, Woensel-West en Limbeek.

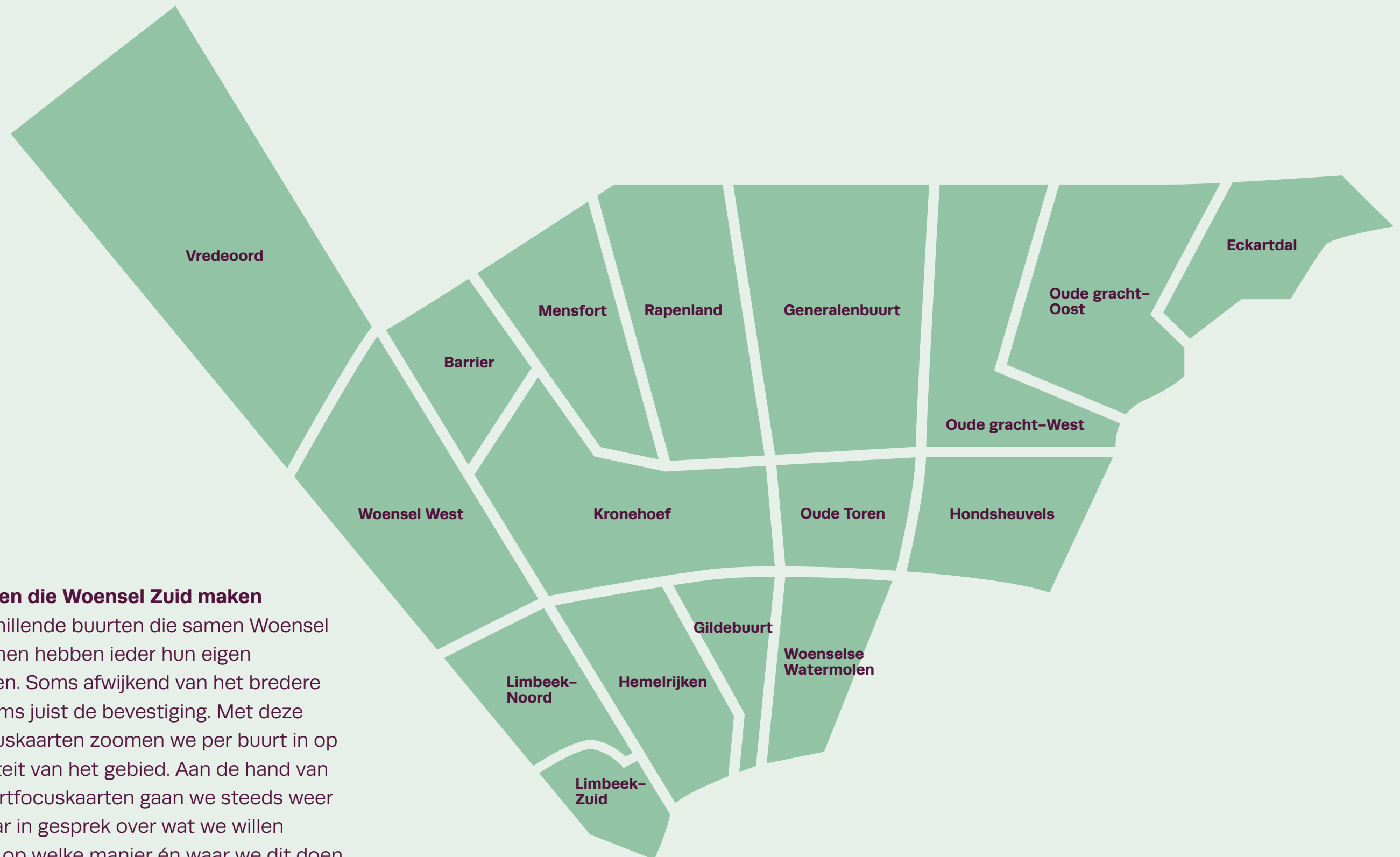
Perspectief

Woensel Zuid kan worden gezien als een levendige en ondernemende wijk. Er is een breed aanbod aan verschillende (vooral kleinere) winkels en diverse horecazaken. Helaas drukken criminaliteit en ondermijning op het imago van bepaalde gebieden, zoals de Kruisstraat en de Woenselse Markt. Naast de verschillende commerciële 'plinten', vormt bedrijventerrein Rapenland een belangrijke werklocatie voor de buurt. Ontwikkelingen aan de Zuid (KnoopXL) en Noord (WoensXL) zijde van de buurt vormen een belangrijke kans om middels een nieuwe verbinding ook een nieuwe dynamiek (en daarmee impuls) te genereren. Naast deze verbinding, vormt ook de inhoudelijke programmering van beide ontwikkelingen een kans voor een extra impuls voor Woensel Zuid.

We zien zowel bij volwassenen als bij de jeugd relatief veel bewoners die niet goed meekomen met de maatschappij, zich er bewust naast plaatsen of echt een verkeerde afslag nemen (criminaliteit). Vooral bij de jeugd baart dit zorgen. Programma's zoals 'Preventie met Gezag' vormen een belangrijke kans om hier wat aan te doen. Dit zorgt niet alleen een nieuw perspectief voor (kwetsbare) jongeren, maar ook voor het tegengaan van de eerder genoemde overlast en criminaliteit.

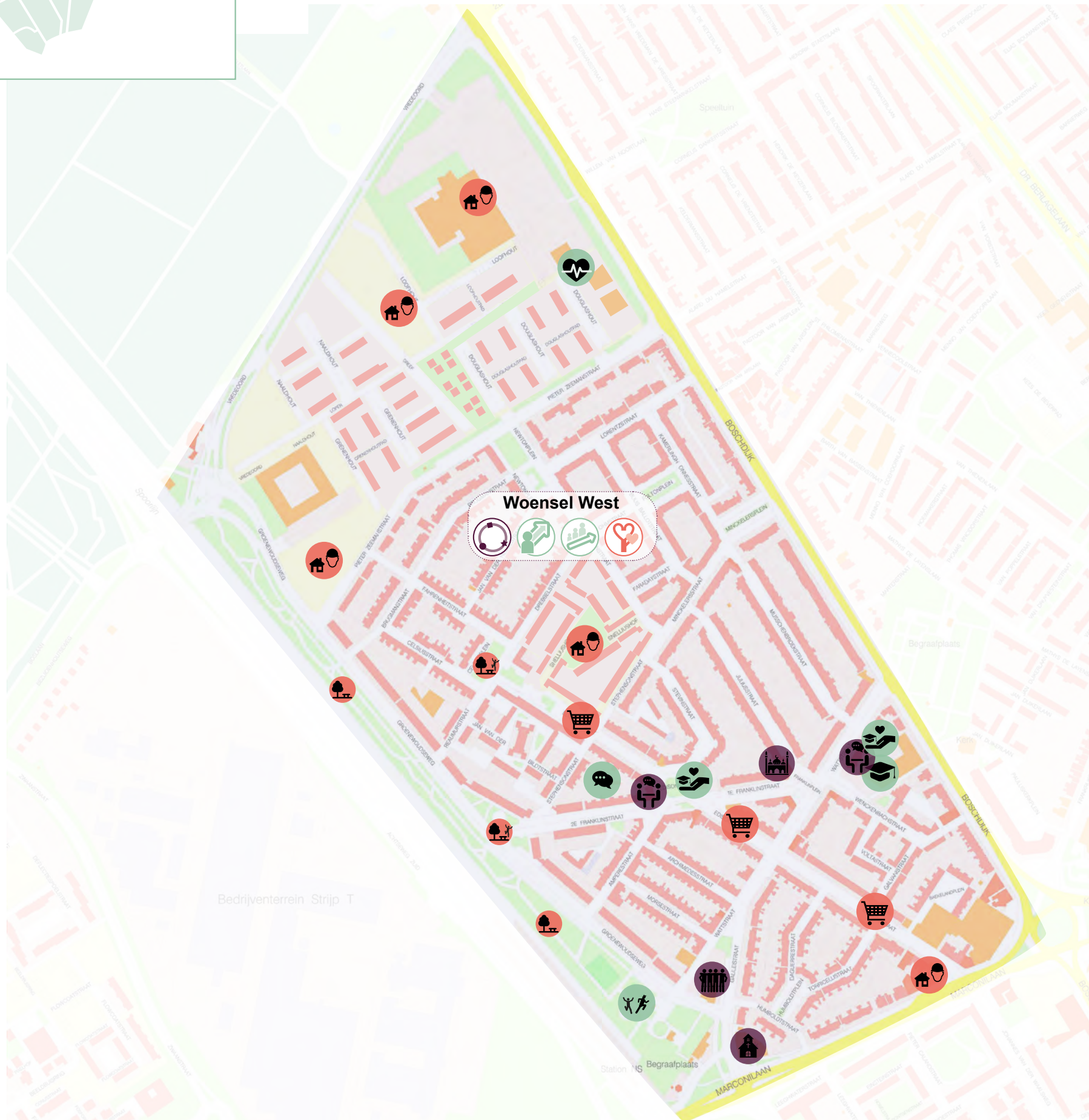
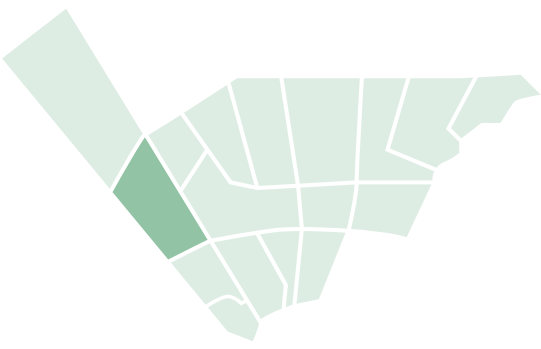
Ook de 'Rijke Schooldag' wordt door bewoners en professionals benoemd als belangrijk en kansrijk programma om met het thema 'perspectief voor de jeugd' aan de slag te gaan.

De buurten die Woensel Zuid maken

De verschillende buurten die samen Woensel Zuid vormen hebben ieder hun eigen kenmerken. Soms afwijkend van het bredere beeld, soms juist de bevestiging. Met deze buurtfocuskaarten zoomen we per buurt in op de identiteit van het gebied. Aan de hand van deze buurtfocuskaarten gaan we steeds weer met elkaar in gesprek over wat we willen bereiken, op welke manier én waar we dit doen.

Legenda: Pact focus: & voorzieningen

Samenleven

- Samenleven in verscheidenheid
- Samenredzaam

Voorzieningen m.b.t. dit thema:

- Buurthuis / buurt ontmoeting
- Sociale plek
- Moskee
- Kerk

Perspectief

- Opgroeien & ontwikkelen
- Zelfredzaamheid
- Daginvulling, werk & ondernemerschap

Voorzieningen m.b.t. dit thema:

- Onderwijsinstelling
- Maatschappelijke ondersteuning
- Talentontwikkeling kinderen/ jongeren
- Gezondheidscentrum/ ziek.huis
- Sport/ beweging

Fijne buurt

- Wonen voor iedereen
- Uitnodigende openbare ruimte
- Levendige buurten met voorzienigen op maat

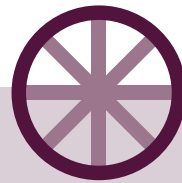
Voorzieningen m.b.t. dit thema:

- Woonzorgcentrum
- Woonomgeving verbeteren
- Park (met speelomgeving)
- Bedrijventerrein
- Winkelgebied
- Politiebureau
- Werkzaamheden/ woningbouw

Woensel-West is een buurt met betrokken inwoners. Buurtbewoners zijn tolerant en hebben zorg en oog voor elkaar. Mensen weten elkaar te vinden en er is een vaste groep vrijwilligers actief. Tegelijk hebben de inwoners van Woensel-West hun hart op de tong, wat ook zorgt voor frictie op z'n tijd.

Drie kwesties vragen om aandacht in dit gebied. Er is aandacht nodig voor een goed vrijwilligersbeleid vanwege de gekozen aanpak in deze buurt die sterk leunt op de inzet van vrijwilligers. Daarbij is het ook de ambitie om meer mensen mee te laten doen aan de activiteiten en daarom is een extra investering in dit beleid nodig. Over de jeugd (12+) zijn er ook zorgen. De overgang van de lagere school naar de middelbare school is een belangrijk moment. Deze groep is niet voldoende in beeld en er is in de buurt weinig te doen voor jongeren. Het is van belang met deze groep in contact te blijven en ze een plek te bieden. In deze buurt zijn veel sociale huurwoningen. De druk op deze woningen is echter zo groot dat als bewoners moeten verhuizen door een veranderende thuissituatie of doorgroeien naar een andere sociale huurwoning ze niet in de wijk kunnen blijven wonen.

Samen leven

De afgelopen jaren is er met succes geïnvesteerd in sterke sociale netwerken. Inwoners en ondernemers in Woensel-West en medewerkers van de partners die actief zijn in de buurt weten elkaar te vinden. De 'Buurtonderneming' levert hier een sterke bijdrage aan. Het verbinden van de netwerken en deze verbindingen behouden is de opgave. Dit vraagt samenwerken met elkaar. De continuïteit van deze netwerken staat echter onder druk. Inwoners hebben behoefte aan (professionele) gezichten die blijven en vaste aanspreekpunten, om het opgebouwde vertrouwen te behouden. Tevens zien we nog relatief veel mensen die zich eenzaam voelen.

Voor deze buurt is binnen de ambitie Samen leven dit doel benoemd:

In de buurten hebben we verschillende sterke sociale netwerken. (Samenredzaam)

Perspectief

Economisch gezien gaat het niet goed in Woensel-West. Zowel in inkomen als in werk blijft de buurt ver achter bij het gemiddelde in Eindhoven. Zorgen om geld en ernstige schulden zijn bij relatief veel mensen dagelijkse realiteit. In de gesprekken met de buurt en professionals is zowel 'Kansen voor Kinderen' als de 'BuurtWerkKamer' geopperd als mogelijk project dat hier wat aan kan doen. Een positieve ontwikkeling is het aantal startende ondernemers. Daarnaast is er veel ingezet op de ontwikkeling van de kinderen in de buurt. Dit gaat goed maar blijft ook echt aandacht vragen en kan verder ontwikkeld worden.

Voor deze buurt zijn binnen het thema Perspectief deze doelen benoemd:

- Kinderen en jongeren krijgen de mogelijkheden hun talenten te ontdekken, te ontwikkelen en te benutten. (Opgroeien en ontwikkelen)
- Kinderen ronden hun schooltijd af (met een diploma of (zicht op) passend werk) en kunnen met wat ze geleerd hebben een mooie stap richting hun toekomst zetten. (Opgroeien en ontwikkelen)
- De omgeving van kinderen, hun ouders, de mensen op school en in de buurt, beschikken over de vaardigheden om hen te stimuleren en te ondersteunen in hun ontwikkeling. (Opgroeien en ontwikkelen)
- Inwoners in Woensel Zuid hebben een zinvolle daginvulling, die past bij hun leefwijze en verwachtingen. (Daginvulling, werk en ondernemerschap)

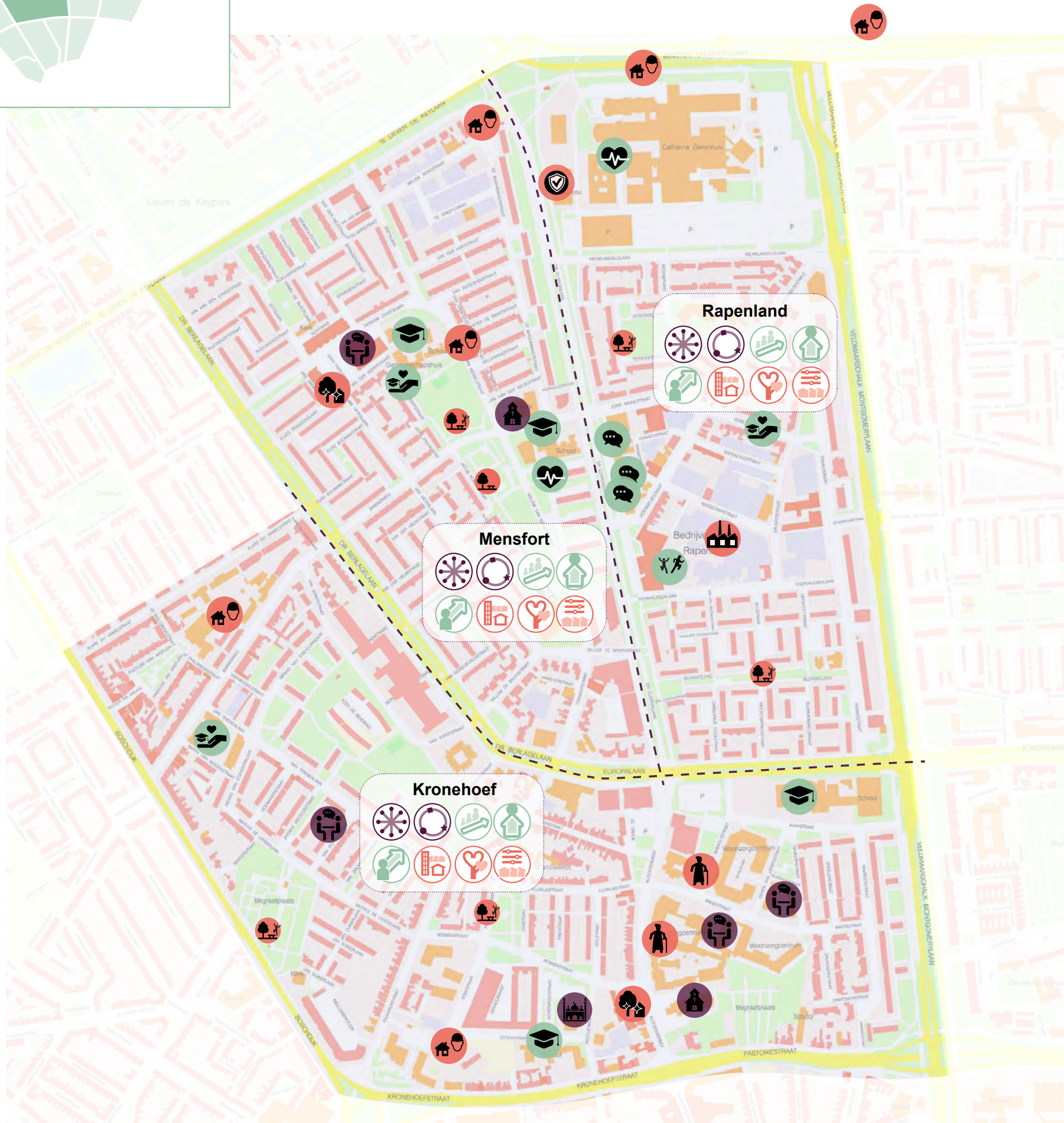
Fijne Buurt

Hoewel er al enkele succesvolle sportplekken zijn in de buurt, zoeken bewoners toch naar nog meer mogelijkheden om te sporten en bewegen in de buurt. Het liefst gecombineerd met 'groen'. Een ernstiger signaal dat uit de gesprekken naar boven komt, is de overlast van mensen waarvan wordt gedacht dat ze dak- en thuisloos zijn. Inwoners geven signalen af over drugs dealen en buitenslaapplekken (met name rond de Boschdijk en bij de begraafplaats). Dit drukt op het gevoel van veiligheid dan bewoners hebben in hun wijk. Deze overlast komt niet altijd in de cijfers naar voren, omdat mensen hier niet snel meldingen van maken. Toch is het belangrijk hier wel een goed beeld van te krijgen, maar ook vooral te werken aan het verbeteren van de veiligheid in buurt.

Voor deze buurt is binnen het thema Fijne Buurt dit doel benoemd:

De openbare ruimte sluit aan bij functie van het gebied. Een woonbuurt moet bijvoorbeeld zo zijn ingericht dat je er fijn kunt wonen, de inrichting van een winkelcentrum moet zo zijn dat je er fijn kunt winkelen. (Uitnodigende openbare ruimte).

Legenda: Pact focus: & voorzieningen

Samenleven

- Samenleven in verscheidenheid
- Samenredzaam

Voorzieningen m.b.t. dit thema:

- Buurthuis / buurt ontmoeting
- Sociale plek
- Moskee
- Kerk

Perspectief

- Opgroeien & ontwikkelen
- Zelfredzaamheid
- Dagingvulling, werk & ondernemerschap

Voorzieningen m.b.t. dit thema:

- Onderwijsinstelling
- Maatschappelijke ondersteuning
- Talentontwikkeling kinderen/ jongeren
- Gezondheidscentrum/ ziek.huis
- Sport/ beweging

Fijne buurt

- Wonen voor iedereen
- Uitnodigende openbare ruimte
- Levendige buurten met voorzienigen op maat

Voorzieningen m.b.t. dit thema:

- Woonzorgcentrum
- Woonomgeving verbeteren
- Park (met speelomgeving)
- Bedrijventerrein
- Winkelgebied
- Politiebureau
- Werkzaamheden/ woningbouw

Kronehoef is een zeer gevarieerde buurt: je vindt er allerlei functies (wonen, recreëren en werken), verschillende woningtypes en daarmee ook diverse bewoners. De buurt telt verhoudingsgewijs de meeste ouderen van Eindhoven. Dit komt door de grote woon-zorgappartementengebouwen aan de Kronehoefstraat en de Imkerstraat. Bij de buurtontmoeting aan de Van Poppelstraat kunnen inwoners terecht voor een praatje en activiteiten.

Mensfort telt nogal wat laagbouw-huurwoningen. Er zijn relatief veel tweepersoonshuishoudens die bestaan uit ouderen. Ongeveer een derde van de buurtbevolking heeft een migratieachtergrond. Een spil in de buurt is wijkcentrum de Werf, waar buurtbewoners elkaar ontmoeten en deelnemen aan activiteiten.

Aan de noordgrens van Rapenland ligt het Catharinaziekenhuis en daar vlakbij winkelcentrum WoensXL. Rond de Woenselsestraat is een mix van wonen en bedrijvigheid. Het zuidelijk deel van de buurt kent relatief veel sociale huurwoningen, veelal met inwoners met een migratieachtergrond en lage inkomens. In Rapenland ontbreekt het aan een plek waar bewoners elkaar kunnen ontmoeten. Op bedrijventerrein Rapenland werken veel mensen, maar de uitdaging is om het ook in de toekomst aantrekkelijk te houden voor bedrijven.

Samen leven

In Kronehoef, Mensfort en Rapenland werkt een breed pallet aan organisaties en verenigingen aan leefbaarheid en sociale veerkracht. De samenhang in de buurten staat onder druk, door de toegenomen verscheidenheid naar herkomst en het grote verloop. Er leven steeds meer verschillende nationaliteiten en mensen wonen er niet lang. Minder dan voorheen (her)kennen inwoners elkaar en voelen ze zich thuis in de buurt. Tegelijk is de behoefte aan samenhang en verbondenheid groot. Het project 'Samenleven in Verscheidenheid' heeft hier al veel verandering in gebracht. Er blijft echter werk aan de winkel om dit succes ook vast te blijven houden en nog verder door te zetten. Hierbij is het tevens van belang om bewoners zicht te geven op de hulp en ondersteuning die in de wijk aanwezig is, bijvoorbeeld via een 'Wijksafari'. Hiermee kunnen ook actieve 'doeners' worden gekoppeld aan activiteiten in de buurt.

Voor deze buurten zijn binnen het thema Samen leven deze doelen benoemd:

- In Woensel Zuid voel je je thuis en voel je je verbonden met de andere inwoners en ondernemers in de buurt. Je bent trots op je buurt. (Samenleven in verscheidenheid)
- Er zijn in de buurt, zowel binnen als buiten, voldoende mogelijkheden om mensen te ontmoeten, samen te komen, te ontspannen, te sporten en bewegen. (Samenleven in verscheidenheid)
- In de buurten hebben we verschillende sterke sociale netwerken en laagdrempelige ontmoetingsplekken. Deze bieden hulp en ondersteuning wanneer je dat nodig hebt. (Samenredzaam)

Perspectief

Jongeren die opgroeien in deze buurten hebben een grotere kans om in aanraking te komen met criminele activiteiten dan in de rest van Eindhoven. Zonder een maatschappelijk perspectief lonkt voor hen een carrière in de misdaad. Daarom is het belangrijk het perspectief van deze jongeren te verbeteren. Dit vraagt wel een actieve zoektocht (outreaching werk) naar deze kwetsbare jongeren, ze komen namelijk zelden zelf om hulp vragen. Daar waar ze elkaar, of professionals wel opzoeken voor hulp, moet dat zo laagdrempelig mogelijk beschikbaar zijn. De bestaande inlooplekken dragen daaraan bij. Ook bij de volwassen inwoners zien we dat bijvoorbeeld schulden of langdurige werkloosheid een perspectief op de toekomst in de weg staan

Voor deze buurten zijn binnen het thema Perspectief vier doelen benoemd:

- Inwoners hebben een stabiele financiële basis, waardoor ze de regie houden op het eigen leven en mee kunnen doen. (Zelfredzaamheid)
- Inwoners in Woensel Zuid hebben een zinvolle daginvulling, die past bij hun leefwijze en verwachtingen. (Daginvulling, werk en ondernemerschap.)
- De omgeving van kinderen, hun ouders, de mensen op school en in de buurt, beschikken over de vaardigheden om hen te stimuleren en te ondersteunen in hun ontwikkeling. (Opgroeien en ontwikkelen)
- (Digi)taal is niet langer een belemmering om je weg te vinden. (Zelfredzaamheid)

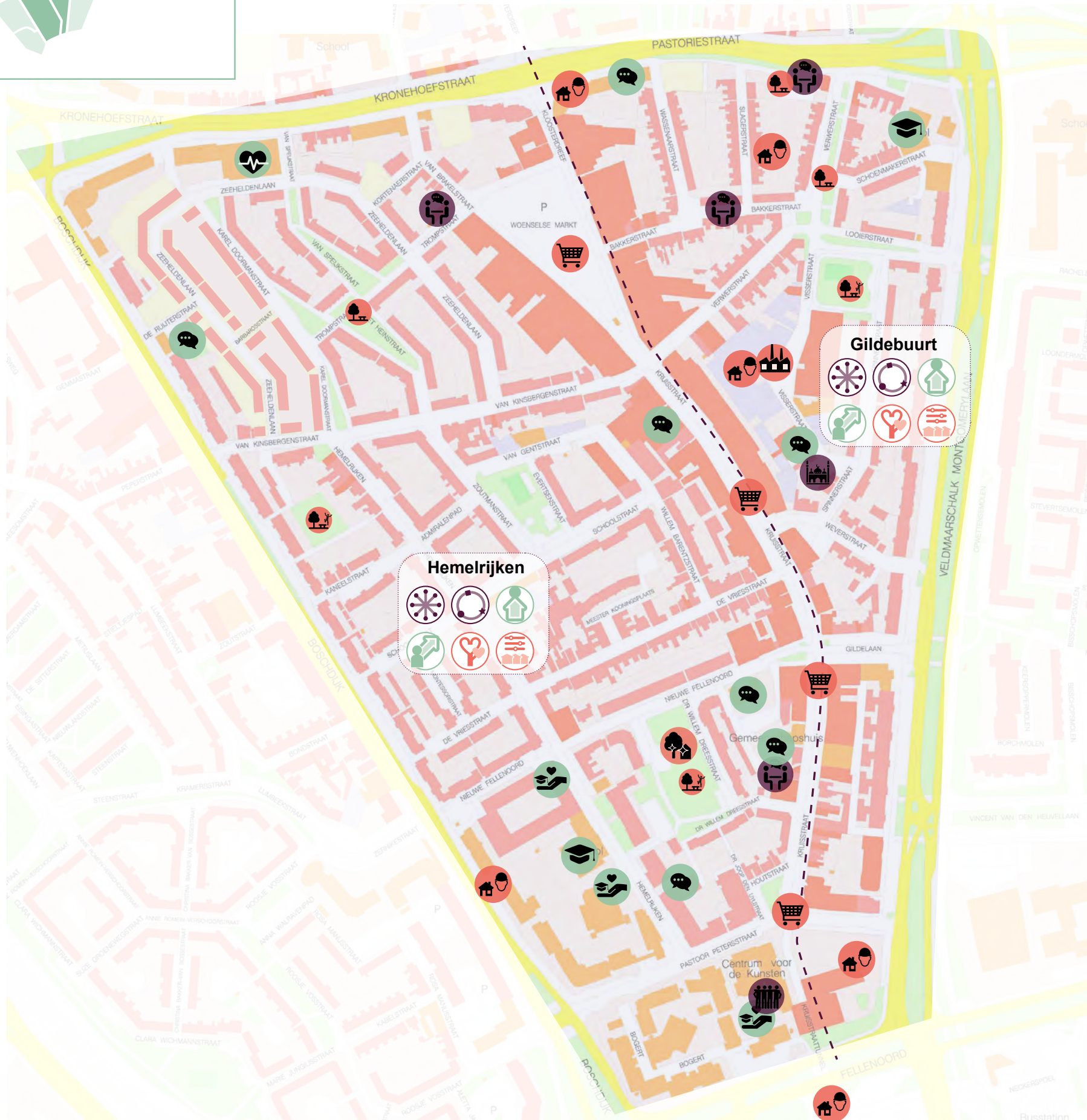
Fijne Buurt

De drie buurten liggen dicht aan tegen WoensXL. De bedoeling is dat dit méér wordt dan een winkelcentrum: er komen ook woningen en maatschappelijke voorzieningen, zoals laagdrempelige ontmoetingsplekken. Dit voorziet in de behoeften die er zijn in deze buurten en in heel Woensel Zuid. Kronehoef en Rapenland hebben weinig groen. Er zijn weinig plekken in deze buurten die uitnodigen tot bewegen.

Voor deze buurten zijn binnen het thema Fijne buurt drie doelen benoemd:

- Buurten zijn groen en je wilt er graag zijn, om elkaar te ontmoeten, te sporten en te bewegen. (Uitnodigende openbare ruimte)
- In Woensel Zuid wonen verschillende mensen in verschillende levensfase en met verschillende behoeften in een voor hen passende woning. (Wonen voor iedereen)
- Voorzieningen die niet in elke buurt aanwezig zijn, zoals een zwembad of muziekschool, zijn bereikbaar voor inwoners en ondernemers in Woensel Zuid. Ze zijn zowel fysiek als financieel bereikbaar: inwoners kunnen erheen reizen en ze zijn betaalbaar. (Levendige buurten met voorzieningen op maat)

Legenda: Pact focus: & voorzieningen

Samenleven

- Samenleven in verscheidenheid
- Samenredzaam

Voorzieningen m.b.t. dit thema:

- Buurthuis / buurt ontmoeting
- Sociale plek
- Moskee
- Kerk

Perspectief

- Opgroeien & ontwikkelen
- Zelfredzaamheid
- Daginvulling, werk & ondernemerschap

Voorzieningen m.b.t. dit thema:

- Onderwijsinstelling
- Maatschappelijke ondersteuning
- Talentontwikkeling kinderen/ jongeren
- Gezondheidscentrum/ ziek.huis
- Sport/ beweging

Fijne buurt

- Wonen voor iedereen
- Uitnodigende openbare ruimte
- Levendige buurten met voorzienigen op maat

Voorzieningen m.b.t. dit thema:

- Woonzorgcentrum
- Woonomgeving verbeteren
- Park (met speelomgeving)
- Bedrijventerrein
- Winkelgebied
- Politiebureau
- Werkzaamheden/ woningbouw

Er wonen zo'n 6000 mensen in dit gebied. Onderzoek karakteriseert de inwoners als assertieve, sociale en nuchtere mensen met een beperkt vertrouwen in de overheid. Inwoners en ondernemers zijn trots op het diverse en multiculturele karakter van de buurten, iets wat ook terugkomt in het winkel- en horeca-aanbod. Het gebied is echter kwetsbaar. Ondanks de bestaande inzet blijven overlast van dak- en thuislozen, ondermijning en verrommeling overschaduwden de potentie van dit bijzondere stukje Eindhoven.

Samen leven

De sociale samenhang in het gebied is lager dan gemiddeld in Eindhoven. Inwoners en mensen die werken in de buurt vinden dat er veel wordt gedaan, ook door vrijwilligers. Desondanks blijft het belangrijk de betrokkenheid van inwoners te vergroten, zoals door de buurtontmoetingsplek aan de Trompstraat en de transformatie van het Van Gentplein.

Voor deze buurten zijn binnen het thema Samen leven drie doelen benoemd:

- In Woensel Zuid voel je je thuis en voel je je verbonden met de andere inwoners en ondernemers in de buurt. Je bent trots op je buurt. (Samenleven in verscheidenheid)
- Er zijn in de buurt, zowel binnen als buiten, voldoende mogelijkheden om mensen te ontmoeten, samen te komen, te ontspannen, te sporten en bewegen. (Samenleven in verscheidenheid)
- In de buurten hebben we verschillende sterke sociale netwerken en laagdrempelige ontmoetingsplekken. Deze bieden hulp en ondersteuning wanneer je dat nodig hebt.

Perspectief

Het aantal werkzoekenden of mensen met een uitkering ligt hier hoger dan gemiddeld in Eindhoven. 'Geld' blijft voor veel inwoners een zorg. Daarnaast zijn er zorgen over de toekomst van de jeugd. Voor ondernemers is het een gebied met potentie, maar om die aan te boren moet er nog wel wat werk worden verricht. Denk aan de strijd tegen ondermijning, verbetering van het huidige kwetsbare winkel- en horeca-aanbod en het aantrekkelijker maken van de openbare ruimte. Het continueren en misschien zelfs intensiveren van de inzet op veiligheid is belangrijk. Een (goede) transformatie van de Visserstraat kan hierin een belangrijke rol spelen. Niet alleen door het verbeteren van het gebied, maar ook het creëren van nieuw aanbod en nieuwe kansen. Net als de realisatie het Toekomstbeeld Oud Woensel en de rol die het transformatie-team centrumgebieden daarbij speelt. Iets dat vraagt om continuïteit en enige volharding. Ook de hertontwikkeling van KnoopXL vormt een belangrijke kans voor het gebied. Nieuwe 'hotspots', of spraakmakende en uitnodigende (horeca) concepten kunnen zorgen dat het imago versterkt en mensen graag in hun eigen buurt verblijven.

Voor deze buurten zijn binnen het thema Perspectief twee doelen benoemd:

- Je weet hoe je je talenten kan ontdekken en ontwikkelen. (Zelfredzaamheid)
- Buurten in Woensel Zuid zijn aantrekkelijk voor ondernemers vanwege een passend, inspirerend en veilig vestigingsklimaat. (Daginvulling, werk en ondernemerschap)

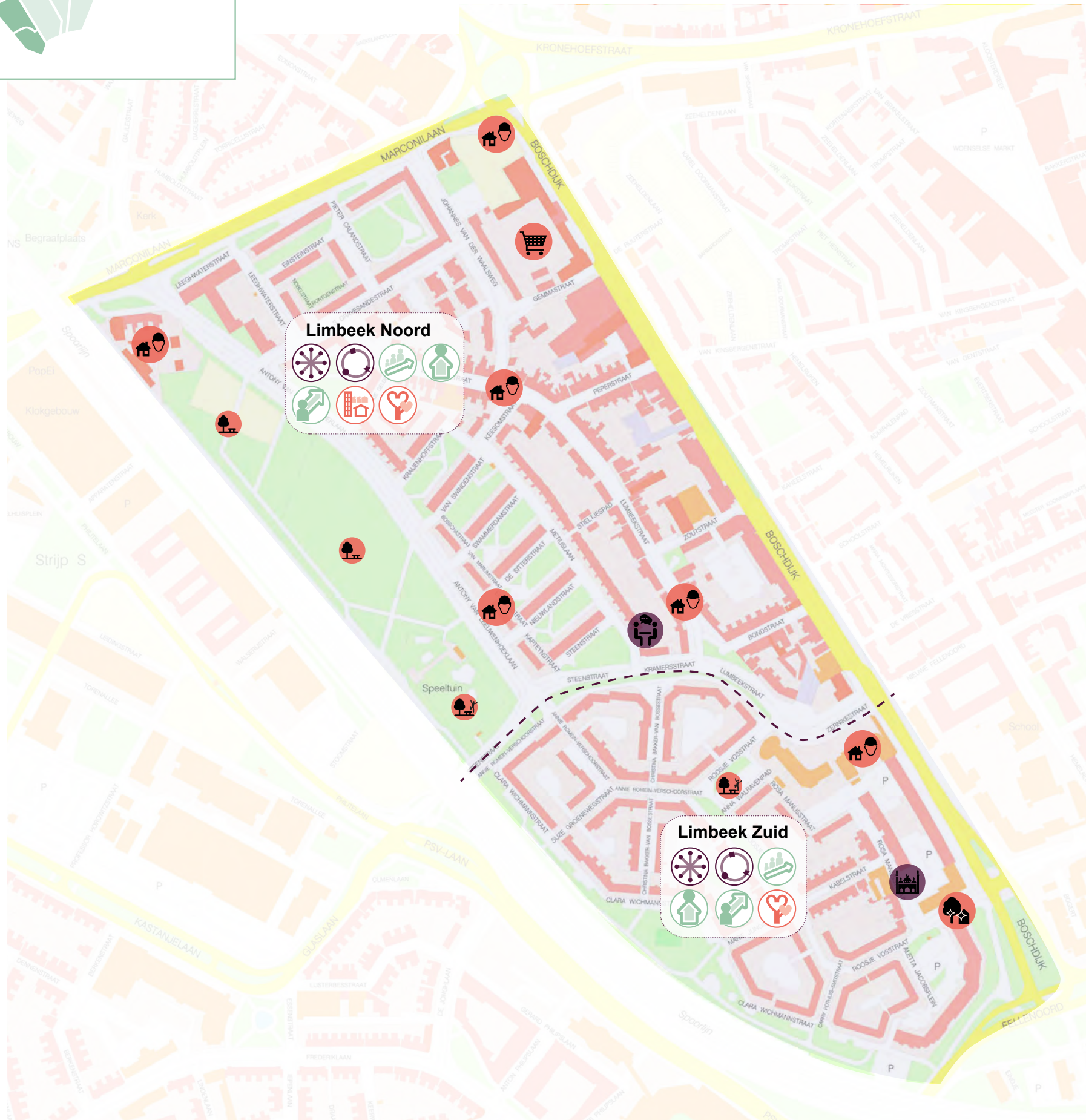
Fijne Buurt

In beide buurten is het slecht gesteld met de veiligheidsbeleving. Vernielingen, overlast van dak- en thuislozen, geweld en criminaliteit dragen hier allerm minst aan bij. Dit overschaduwden het uitdagende en multiculturele karakter van de buurten.

Voor deze buurten zijn binnen het thema Fijne Buurt vier doelen benoemd:

- Buurten zijn groen en je wilt er graag zijn, om elkaar te ontmoeten, te sporten en te bewegen. (Uitnodigende openbare ruimte)
- Inwoners, ondernemers en bezoekers in Woensel Zuid voelen zich er verantwoordelijk voor dat de buurt niet verloedert. Als ze zien dat mensen geen zorg dragen voor hun omgeving, spreken ze hen erop aan. (Uitnodigende openbare ruimte)
- De buurten in Woensel Zuid hebben voorzieningen die aansluiten bij de wensen en behoeften van inwoners en ondernemers. Denk daarbij aan horeca, winkels en plekken waar je terecht kunt voor ontspanning, zorg, welzijn etcetera.
- In Woensel Zuid zijn 'hotspots' of 'creatieve broedplaatsen', waar (jonge) mensen graag willen werken, ontmoeten en zijn. Plekken die 'kleur' en 'identiteit' geven aan de buurt. (Levendige buurten met voorzieningen op maat.)

Limbeek Noord

Limbeek Zuid

Legenda: Pact focus: & voorzieningen

Samenleven

- Samenleven in verscheidenheid
- Samenredzaam

Voorzieningen m.b.t. dit thema:

- Buurthuis / buurt ontmoeting
- Sociale plek
- Moskee
- Kerk

Perspectief

- Opgroeien & ontwikkelen
- Zelfredzaamheid
- Daginvulling, werk & ondernemerschap

Voorzieningen m.b.t. dit thema:

- Onderwijsinstelling
- Maatschappelijke ondersteuning
- Talentontwikkeling kinderen/ jongeren
- Gezondheidscentrum/ ziek.huis
- Sport/ beweging

Fijne buurt

- Wonen voor iedereen
- Uitnodigende openbare ruimte
- Levendige buurten met voorzieningen op maat

Voorzieningen m.b.t. dit thema:

- Woonzorg-centrum
- Woonomgeving verbeteren
- Park (met speelomgeving)
- Bedrijventerrein
- Winkelgebied
- Politiebureau
- Werkzaamheden/ woningbouw

Deze buurten liggen tussen Strijp-S, het centrum, Hemelrijken en Woensel-West. In dit gebied wonen relatief veel jongeren (jonger dan 23 jaar) met een 'rugzakje' en studenten. Woningen zijn verouderd en betaalbaar, waardoor er relatief veel mensen geplaatst worden die persoonlijke problemen hebben. In Limbeek zijn er weinig voorzieningen voor buurtbewoners. Die zijn wel te vinden in de naastgelegen buurten. Limbeek heeft een groen karakter. Met name in Limbeek-Noord is er weinig variatie aan woningen. Mensen wonen nu gemiddeld 5 jaar in deze buurt. De verwachting is dat het verbeteren van de woningen een gunstig effect zal hebben. Bewoners wonen hier dan langer en fijner. De behoefte om andere mensen in de buurt te leren kennen en iets op te bouwen in de buurt zal toenemen.

Samen leven

Er zijn kleine groepjes bewoners die met elkaar actief zijn. Met name mensen met een eigen koopwoning. In het zuidelijk deel van Limbeek is de sociale samenhang sterker. Vrijwilligers zijn hier actief in buurtpreventie of om het gebied groen en schoon te houden. In het al-gemeen is er heel weinig samenhang en heerst er grote anonimiteit. Van de ontmoetingsruimte aan de Metiuslaan maakt slechts een kleine groep inwoners gebruik. Verder zijn er in het gebied weinig laagdrempeli-ge ontmoetingsruimten voor buurtbewoners. Dit vraagt inzet op een sterker sociaal collectief in zowel Limbeek-Noord als Zuid.

Voor deze buurten zijn binnen het thema Samen leven drie doelen belangrijk:

- In Woensel Zuid voel je je thuis en voel je je verbonden met de andere inwoners en de ondernemers in de buurt. Je bent trots op je buurt. (Samenleven in verscheidenheid)
- In de buurten hebben we verschillende sterke sociale netwerken en laagdrempelige ontmoetingsplekken. Deze bieden hulp en ondersteuning wanneer je dat nodig hebt. (Samenredzaam)
- Er zijn in de buurt, zowel binnen als buiten, voldoende mogelijkheden om mensen te ontmoeten, samen te komen, te ontspannen, te sporten en bewegen. (Samenleven in verscheidenheid)

Perspectief

Hoewel Limbeek een groen karakter heeft, waar inwoners tevreden over zijn, brengt het ook een andere kant met zich mee. Aan de zuidkant van het park maken jong en oud gebruik van deze openbare ruimte. Inwoners sporten er en is een drukbezochte speeltuin, waar mensen uit heel Eindhoven op af komen. Dit vinden inwoners zeer positief. Maar er wordt ook overlast ervaren van onder andere dak- en thuislozen die zich concentreren rondom dit park. Zo is er een tentenkamp in het groen, tegen het spoor aan. Het actief blijven benaderen van deze doelgroep wordt als belangrijke inzet benoemd.

Voor deze buurten zijn binnen het thema Perspectief vier doelen benoemd:

- Inwoners hebben een stabiele financiële basis, waardoor ze de regie houden op het eigen leven en mee kunnen doen. (Zelfredzaamheid)
- Je weet hoe je gezond kunt leven, wat je daarvoor nodig hebt en waar je dat kunt vinden. (Zelfredzaamheid)
- Kinderen en jongeren krijgen de mogelijkheden hun talenten te ontdekken, te ontwikkelen en te benutten. (Opgroeien en ontwikkelen)
- Inwoners in Woensel Zuid hebben een zinvolle daginvulling, die bij past bij hun leefwijze en verwachtingen. (Daginvulling, werk en ondernemerschap)

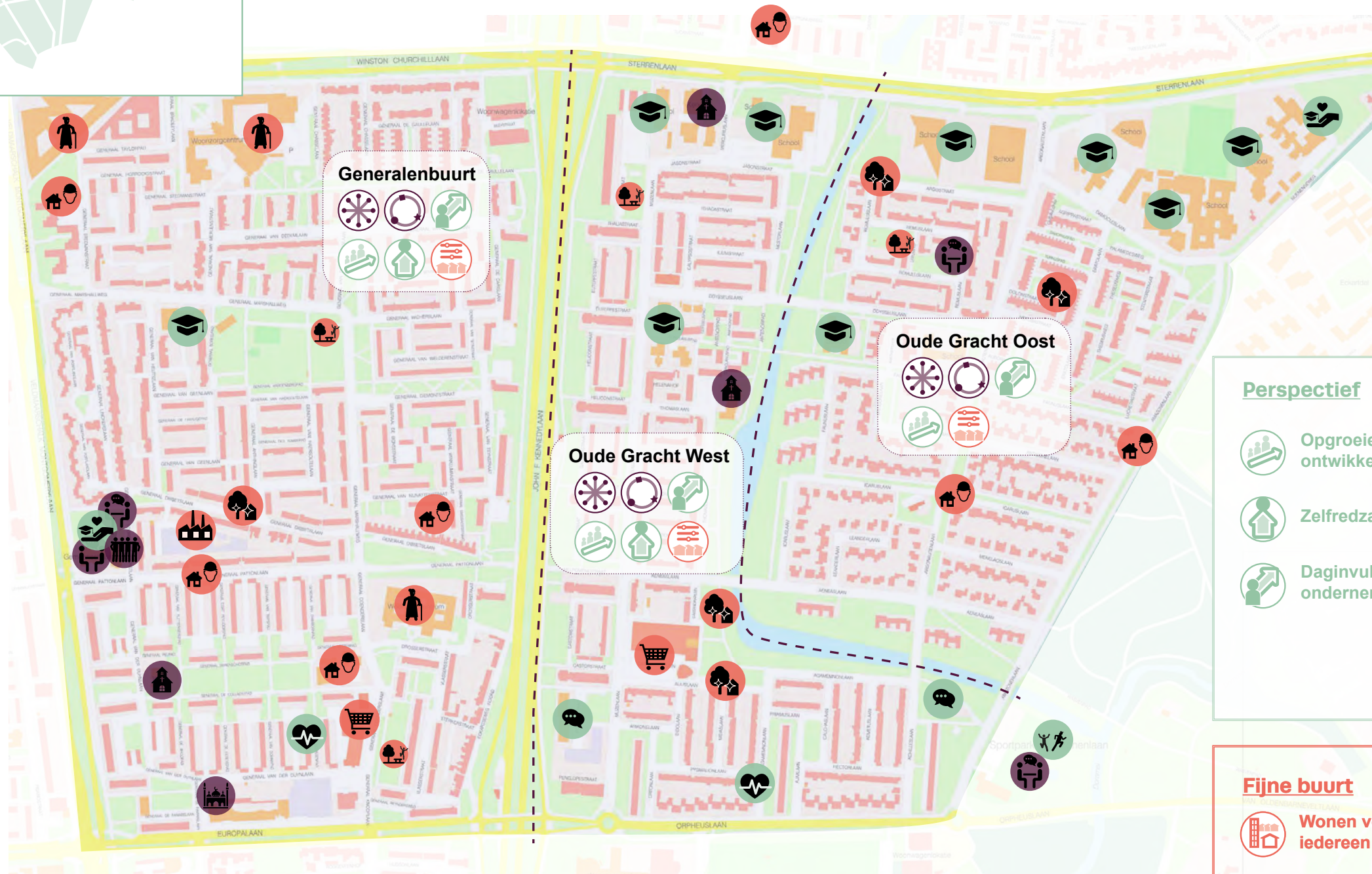
Fijne buurt

In Limbeek ervaren inwoners veel overlast door zwerfvuil, illegale afvaldumping en afval dat niet in, maar bij ondergrondse containers wordt achtergelaten. Er is daarnaast veel parkeerdruk vanuit Strijp-S. De buurten kunnen aantrekkelijker worden door de kracht van het groen extra versterken. Bijvoorbeeld door meer planten en minder stenen. Hier wordt al aan gewerkt en dit kan mogelijk uitgebreid worden in Limbeek-Zuid en Limbeek-Noord. Veel woningen zijn verouderd en slecht geïsoleerd wat voor bewoners hoge woonlasten veroorzaakt. Ook kunnen bewoners van slecht onderhouden huizen worden benaderd en ondersteund bij een energiebesparende verduurzaming.

Voor deze buurten zijn binnen het thema Fijne Buurt vier doelen benoemd:

- In Limbeek wonen verschillende mensen in verschillende levensfasen en met verschillende behoeften in een voor hen passende woning. (Wonen voor iedereen)
- Bewoners kunnen doorgroeien naar een andere woning in hun buurt. (Wonen voor iedereen)
- In Limbeek wonen mensen met (financieel) sterke en zwakke schouder door elkaar. (Wonen voor iedereen)
- Buurten zijn groen en je wilt er graag zijn, om elkaar te ontmoeten, te sporten en te bewegen. (Uitnodigende openbare ruimte.)

Legenda: Pact focus: & voorzieningen

Perspectief

- Opgroeien & ontwikkelen
- Zelfredzaamheid
- Dagingvulling, werk & ondernemerschap

Voorzieningen m.b.t. dit thema:

- Onderwijsinstelling
- Maatschappelijke ondersteuning
- Talentontwikkeling kinderen/ jongeren
- Gezondheidscentrum/ ziek.huis
- Sport/ beweging

Fijne buurt

- Wonen voor iedereen
- Uitnodigende openbare ruimte
- Levendige buurten met voorzieningen op maat

Voorzieningen m.b.t. dit thema:

- Woonzorgcentrum
- Woonomgeving verbeteren
- Park (met speelomgeving)
- Bedrijventerrein
- Winkelgebied
- Politiebureau
- Werkzaamheden/ woningbouw

Samenleven

- Samenleven in verscheidenheid
- Samenredzaam

Voorzieningen m.b.t. dit thema:

- Buurthuis / buurt ontmoeting
- Sociale plek
- Moskee
- Kerk

Er wonen zo'n 9500 mensen in dit gebied. Oude Gracht Oost onderscheidt zich van de rest van Woensel Zuid door o.a. het aantal hoogopgeleiden, de gemiddelde woningwaarde en het gemiddeld inkomen. Dat is allemaal hoger dan het Eindhovens gemiddelde. Oude Gracht West en Generalenbuurt scoren op deze onderdelen juist lager dan het Eindhovens gemiddelde en zijn vergelijkbaar met de andere buurten in Woensel Zuid. De buurten kenmerken zich door een groene openbare ruimte. Aan de noordgrens van de Generalenbuurt ligt winkelcentrum WoensXL. In de buurten zijn relatief weinig voorzieningen en ontbreekt het in veel gevallen aan activiteiten voor jong en oud.

Samen leven

De sociale samenhang in Oude Gracht Oost en West is hoger dan gemiddeld in Eindhoven. Een grote groep bewoners zet zich al ruime tijd in om de buurt te verbeteren. Dit neemt de laatste jaren wel af. In de Generalenbuurt is de sociale samenhang iets lager dan gemiddeld in Eindhoven. Over het algemeen zijn de netwerken er al wel in deze buurten, maar deze verdienen nog wel een impuls. Je hebt een aantal groepen bewoners die zich actief inzetten op het vergroenen van hun straat en buurt. Steeds meer mensen worstelen met eenzaamheid. Een laagdrempelige inloop met samenwerkingspartners (bijv. in de Uitwijk) kan hulp en ondersteuning bieden aan inwoners die dit nodig hebben.

Voor deze buurten zijn binnen het thema Samen leven drie doelen belangrijk:

- Een goed sociaal vangnet voor inwoners en ondernemers, dat fysiek en emotioneel bereikbaar is. Mensen hebben oog voor elkaar en helpen elkaar waar nodig. Iedereen kan daardoor meedoen. (Samenredzaam)
- In de buurten hebben we verschillende sterke sociale netwerken en laagdrempelige ontmoetingsplekken. Deze bieden hulp en ondersteuning wanneer je dat nodig hebt. (Samenredzaam)
- In de buurten voel je je thuis en voel je je verbonden met de andere inwoners en de ondernemers in de buurt. Je bent trots op je buurt. (Samenleven in verscheidenheid)
- Er zijn in de buurt, zowel binnen als buiten, voldoende mogelijkheden om mensen te ontmoeten, samen te komen, te ontspannen, te sporten en bewegen. (Samenleven in verscheidenheid)

Perspectief

Aandacht voor –en inzet op– de ontwikkeling van jongeren komt naar voren als belangrijke opgave. Bijvoorbeeld de (taal–) ontwikkeling van kinderen van 0 tot 4 jaar. Ook het taalonderwijs voor ouders wordt hierbij benoemt als kans. Naast deze jonge doelgroep, is er ook meer aandacht nodig voor de oudere jeugd: “houd ze in beeld, biedt ze meer activiteiten aan”. Een langere schooldag met een aanvullend sportief, cultureel en ondernemend programma kan hier invulling aan geven. Een stabiele financiële situatie blijkt ook in deze gebieden geen vanzelfsprekendheid en baart zorgen. Door schaamte zetten mensen niet altijd de stap naar hulp.

Voor deze buurten zijn binnen het thema Perspectief vier subdoelen benoemd:

- Inwoners hebben een stabiele financiële basis, waardoor ze de regie houden op het eigen leven en mee kunnen doen. (Zelfredzaamheid) (Generalenbuurt en Oude Gracht west)
- Kinderen ronden hun schooltijd af (met een diploma of (zicht op) passend werk) en kunnen met wat ze geleerd hebben een mooie stap richting hun toekomst zetten. (Opgroeien en ontwikkelen)
- Kinderen en jongeren krijgen de mogelijkheden hun talenten te ontdekken, te ontwikkelen en te benutten. (Opgroeien en ontwikkelen)
- De omgeving van kinderen, hun ouders, de mensen op school en in de buurt, beschikken over de vaardigheden om hen te stimuleren en te ondersteunen in hun ontwikkeling. (Opgroeien en ontwikkelen)

Fijne buurt

Er komen veel nieuwe woningen en daarmee bewoners in de Generalenbuurt. Daarnaast loopt op dit moment op het gebied van verdichting, herontwikkeling en renovatie relatief veel. Er is ook een ambitie om in 2026 de Generalenbuurt van het gas af te hebben. Voor al deze ontwikkelingen geldt dat er een goede basis voor samenwerking moet zijn. De voorzieningen in de buurten blijven achter op de openbare ruimte. De openbare ruimte is nu in veel gevallen groen en uitnodigend om te verblijven, maar op het gebied van activiteiten, programmering en aanleidingen om te bewegen in de openbare is het aanbod minimaal. Er zijn weinig tot geen voorzieningen of programma's voor de jeugd. Het ontbreekt aan 'hotspots' of 'creatieve broedplaatsen' waar (jonge) mensen graag willen werken, ontmoeten en zijn. Jongeren moeten hiervoor nu de buurt uit.

Voor deze buurten zijn binnen het thema Fijne Buurt het doel benoemd:

In Woensel Zuid zijn 'hotspots' of 'creatieve broedplaatsen' waar (jonge) mensen graag willen werken, ontmoeten en zijn. Plekken die 'kleur' en 'identiteit' geven aan de buurt betaalbaar. (Levendige buurten met voorzieningen op maat)

Monitoring

Doen en leren

In onze aanpak staan het doen en het leren centraal. Wat we doen om tot verbeteringen in Woensel Zuid te komen, doen we met elkaar steeds beter. We willen Woensel Zuid vooruit zien gaan. We vinden het belangrijk om goed in beeld te hebben hoe het gaat. Dit doen we om ons te verantwoorden én om flexibel te kunnen zijn, zodat we kunnen bijsturen waar nodig. We monitoren en evalueren onze inspanningen, de resultaten en ook de voortgang van de doelen die we gesteld hebben.

In Eindhoven hebben we toegang tot een grote verscheidenheid aan data, databronnen en informatieproducten. Onder andere de BuurtKijker geeft veel inzichten. Daarnaast benutten we de data van de Alliantiepartners en landelijke instellingen. Waar nodig voeren we gerichte onderzoeken uit in Woensel Zuid. We bouwen voor het Pact een monitoringsproces en evaluatie-aanpak, die voortkomen uit de ambities en doelen en 20 jaar mee kunnen gaan. De Alliantiepartners gaan samen aan de slag om dit voor elkaar te krijgen. Voor nu hebben we de informatie in beeld gebracht zoals die nu beschikbaar is.

Het programmabureau gaat periodiek een overzicht samenstellen met de belangrijkste data. In ieder geval meten we jaarlijks de indicatoren die we samen vaststellen, om te zien waar we staan met de doelen (kwantitatief en kwalitatief). Dit is altijd terugkijken. We moeten ons realiseren dat de beschikbare data altijd één of twee jaar achterlopen ten opzichte van het moment waarop we het overzicht samenstellen. Pas na een aantal jaar kunnen we zien of de indicatoren een positieve of negatieve trend laten zien of wellicht een trendbreuk. Zowel de kwantitatieve als kwalitatieve metingen worden verwerkt in een voortgangsrapportage van het Pact. Hiermee houden we een vinger aan de pols. We starten met een nulmeting (zie de tabel), zodat we eens in de vier jaar een grondige evaluatie kunnen uitvoeren, vooruitlopend op een herijking van het Pact. Deze evaluatie bevat zowel de monitoringscijfers (de meting van de indicatoren) als de evaluaties van de doorbraken, activiteiten en andere relevante zaken: dragen ze bij aan de doelen in het Pact? Op basis van deze evaluatie kan de Alliantie bijsturen in doorbraken en Buurtfocus en blijft het Pact actueel.

Van belang is dat we een leeromgeving creëren waarin de partners in de Alliantie van elkaar en met elkaar leren. Het gaat dus om samen meten. Die informatie zetten we samen om in kennis en we leren ook weer samen van die kennis. Dit doen we om de uitvoering en het effect van het Pact voortdurend te verbeteren en te vergroten.

Toekomstbeeld 2045	Mogelijke indicatoren (eerste aanzet)	Nulmeting	Streefwaarde
<p>Woensel Zuid is heel gewoon, heel bijzonder. In 2045 is Woensel Zuid een kleurrijk stadsdeel waar veel gebeurt en veel verschillende inwoners en ondernemers zich meer dan thuis voelen. Veel grootstedelijke voorzieningen zijn hier gehuisvest en daardoor is het voor velen een aantrekkelijk stadsdeel om te wonen, werken en verblijven. In 2045 zakt niemand meer door het ijs! Niet qua veiligheid, maar ook sociaal niet. Hoewel we in de basis alle personen in beeld hebben, is niet alle problematiek oplosbaar. We blijven met inwoners in de verschillende buurten samen aan het werk.</p>	<p>De som van de indicatoren bij de drie thema's laat zien hoe Woensel Zuid ervoor staat ten opzichten van dit toekomstbeeld.</p>	<p>Nader in te vullen</p>	<p>Nader te bepalen</p>

Ambities en doelen	Mogelijke indicatoren (eerste aanzet)	Nulmeting	Streefwaarde
<p> Thema 1: Perspectief</p>			
<p><i>Als kind, bewoner en ondernemer in Woensel Zuid kun je je talenten ontdekken en ontwikkelen en werken aan een goede toekomst. Je omgeving stelt je in staat dat te doen en anderen helpen je daarbij.</i></p>	<p>De som van de drie subthema's laat zien hoe Woensel Zuid ervoor staat ten opzichten van het thema Perspectief.</p>	<p>Nader in te vullen</p>	<p>Nader te bepalen</p>
<p>Zelfredzaamheid</p> <ul style="list-style-type: none"> Inwoners hebben een stabiele financiële basis, waardoor ze de regie houden op het eigen leven en mee kunnen doen (hoofddoel) (Digi)Taal is niet langer een belemmering om je weg te vinden (subdoel) Je weet hoe je je talenten kan ontdekken en verder ontwikkelen (subdoel) Je weet hoe je gezond kunt leven, wat je daarvoor nodig hebt en waar je dat kunt vinden. Daardoor voel je je fysiek en mentaal goed. (subdoel) 	<ul style="list-style-type: none"> Afname % laaggeletterden % doelgroep leerlingen (groep3) dat gemiddeld of bovengmiddeld scoort voor technisch lezen Aandeel huishoudens met een (bijstands/WW-) uitkering Ontwikkeling relatieve welvaart (CBS) Ontwikkeling van de ervaren of subjectieve gezondheid Aantal huishoudens dat moeilijk rond kan komen, onvoldoende geld heeft voor warme maaltijd, met schulden, dat zich zorgen maakt om geld. (inclusief check om hoeveel kinderen het gaat die in armoede leven) 		
<p>Opgroeien en ontwikkelen</p> <ul style="list-style-type: none"> Kinderen ronden hun schooltijd af (met een diploma of (zicht op) passend werk) en kunnen met wat ze geleerd hebben een mooie stap richting hun toekomst zetten (hoofddoel) Kinderen en jongeren krijgen de mogelijkheden hun talenten te ontdekken, te ontwikkelen en te benutten (subdoel) De omgeving van kinderen, hun ouders, de mensen op school en in de buurt, beschikken over de vaardigheden om hen te stimuleren en te ondersteunen in hun ontwikkeling (subdoel) 	<ul style="list-style-type: none"> Het percentage jongeren dat met een diploma van school komt Verbetering achterstandsscore PO/VO (CBS) Leerrendement scholieren Toename bereik en deelname VVE door geïndiceerde kinderen Toename aantal kinderen in armoede die deelnemen aan de regelingen om te kunnen sporten/muziek 		
<p>Daginvulling, werk en ondernemerschap</p> <ul style="list-style-type: none"> Inwoners in Woensel Zuid hebben een zinvolle daginvulling, die bij past bij hun leefwijze en verwachtingen (hoofddoel) Woensel Zuid biedt een omgeving die stimuleert tot een zinvolle daginvulling (subdoel) Buurten in Woensel Zuid zijn aantrekkelijk voor ondernemers vanwege een passend, inspirerend en veilig vestigingsklimaat (subdoel) 	<ul style="list-style-type: none"> Netto arbeidsparticipatie (Aandeel 15-tm 64 jarigen met inkomsten uit arbeid) Aandeel personen met startkwalificatie tov aantal 18-30 jarigen Aandeel uitkeringen PW tov aantal 15-64 jarigen Aandeel uitkeringen WW tov aantal 15-64 jarigen SES-woa score (inzicht in verscheidenheid opleiding/inkomen/arbeid) (sociaal ec status) – buurtniveau Aandeel economisch zelfstandig Aantal huishoudens dat moeilijk rond kan komen, onvoldoende geld heeft voor warme maaltijd, met schulden, dat zich zorgen maakt om geld Mogelijke indicatoren (eerste aanzet) 		

Ambities en doelen	Mogelijke indicatoren (eerste aanzet)	Nulmeting	Streefwaarde
Thema 2: Samen leven			
<i>In Woensel Zuid voelt iedereen zich thuis. We hebben oog voor elkaar. Er is respect en begrip voor elkaar. We ondersteunen elkaar waar nodig.</i>	De som van de drie subthema's laat zien hoe Woensel Zuid ervoor staat ten opzichten van het thema Perspectief.	Nader in te vullen	Nader te bepalen
Samenredzaam			
<ul style="list-style-type: none"> • Een goed sociaal vangnet voor inwoners en ondernemers, dat fysiek en emotioneel bereikbaar is. Mensen hebben oog voor elkaar en helpen elkaar waar nodig. Iedereen kan daardoor meedoen (hoofddoel) • In de buurten hebben we verschillende sterke sociale netwerken en laagdrempelige ontmoetingsplekken. Deze bieden hulp en ondersteuning wanneer je dat nodig hebt (subdoel) 	<ul style="list-style-type: none"> • Inzet voor de buurt (mate van betrokkenheid buurtbewoners) • Aandeel dat vrijwilligerswerk doet (enquête) • Schaalscore ervaart beperkt sociaal netwerk (5tal indicatoren) • Schaalscore sociale cohesie (8tal verschillende stellingen, met score 1-10) • Eenzaamheidscijfers (GGD op wijkniveau en niet jaarlijks) • Aandeel mantelzorgers (enquête geen registraties) 		
Samenleven in verscheidenheid (divers en inclusief)			
<ul style="list-style-type: none"> • In Woensel Zuid voel je je thuis en voel je je verbonden met de andere inwoners en de ondernemers in de buurt. Je bent trots op je buurt (hoofddoel) • Er zijn in de buurt, zowel binnen als buiten, voldoende mogelijkheden om mensen te ontmoeten, samen te komen, te ontspannen, te sporten en bewegen (draagt bij aan bereiken hoofddoel) 	<ul style="list-style-type: none"> • Aanwezigheid van buurtpreventieteams • Inwoners voelen zich meer thuis in de buurt 		

Ambities en doelen	Mogelijke indicatoren (eerste aanzet)	Nulmeting	Streefwaarde
Thema 3: Fijne buurt			
<i>Als bewoner van Woensel Zuid woon je in een fijne woning in een prettige buurt. Zowel binnen in je huis als buiten op straat voel je je veilig.</i>	De som van de drie subthema's laat zien hoe Woensel Zuid ervoor staat ten opzichten van het thema Perspectief.	Nader in te vullen	Nader te bepalen
Wonen voor iedereen			
<ul style="list-style-type: none"> • In Woensel Zuid wonen verschillende mensen in verschillende levensfasen en met verschillende behoeften in een voor hen passende woning. • Inwoners kunnen doorgroeien naar een andere woning in hun buurt. • In Woensel Zuid wonen mensen met (financieel) sterke en zwakke schouders door elkaar. 	<ul style="list-style-type: none"> • Het aantal te verduurzamen woningen met een E-, F-, of G-label • Het aantal nieuw te bouwen woningen • De betekenis hiervan voor de diversiteit van de woningvoorraad in het gebied 		
Uitnodigende openbare ruimte			
<ul style="list-style-type: none"> • De openbare ruimte sluit aan bij functie van het gebied. Een woonbuurt moet bijvoorbeeld zo zijn ingericht dat je er fijn kunt wonen, de inrichting van een winkelcentrum moet zo zijn dat je er fijn kunt winkelen (hoofddoel) • Buurten zijn groen en je wilt er graag zijn, om elkaar te ontmoeten, te sporten en te bewegen (subdoel) • Inwoners, ondernemers en bezoekers in Woensel Zuid voelen zich er verantwoordelijk voor dat de buurt niet verloedert. Als ze zien dat mensen geen zorg dragen voor hun omgeving, spreken ze hen erop aan (subdoel) 	<ul style="list-style-type: none"> • Afname groenarme gebieden (m² groen) • Beleving afstand tot groen stijgt • Tevreden over inrichting en onderhoud groen • De buurten zijn schoon, heel, veilig (rapportcijfers over onderhoud & reparatie OR + schoonhouden or) • Mate van (sociale) overlast • Veiligheid (meldingen) • Ervaren veiligheid (Veiligheidsmonitor) • Risicoscores jonge aanwas (zicht op ondermijning) • Incidenten criminaliteit • Buurtpreventie cijfers (team/meldingen etc) 		
Levendige buurten met voorzieningen op maat			
<ul style="list-style-type: none"> • De buurten in Woensel Zuid hebben voorzieningen die aansluiten bij de wensen en behoeften van inwoners en ondernemers. Denk daarbij aan horeca, winkels en plekken waar je terecht kunt voor ontspanning, zorg, welzijn et cetera (hoofddoel) • Voorzieningen die niet in elke buurt aanwezig zijn, zoals een zwembad of muziekschool, zijn bereikbaar voor inwoners en ondernemers in Woensel Zuid. Ze zijn zowel fysiek als financieel bereikbaar: inwoners kunnen erheen reizen en ze zijn voor zover dat lukt ook betaalbaar (subdoel) • In Woensel Zuid zijn 'hotspots' of 'creatieve broedplaatsen' waar (jonge) mensen graag willen werken, ontmoeten en zijn. Plekken die 'kleur' en 'identiteit' geven aan de buurt (subdoel) 	<ul style="list-style-type: none"> • Aanbod en afstand tot voorzieningen (x aantal voorzieningen en acceptabele afstand) • Diversiteit winkelaanbod • Kwaliteit fysieke voorzieningen • Minimale grens tot voorzieningen als huisarts etc. Dagelijkse levensonderhoud. 		

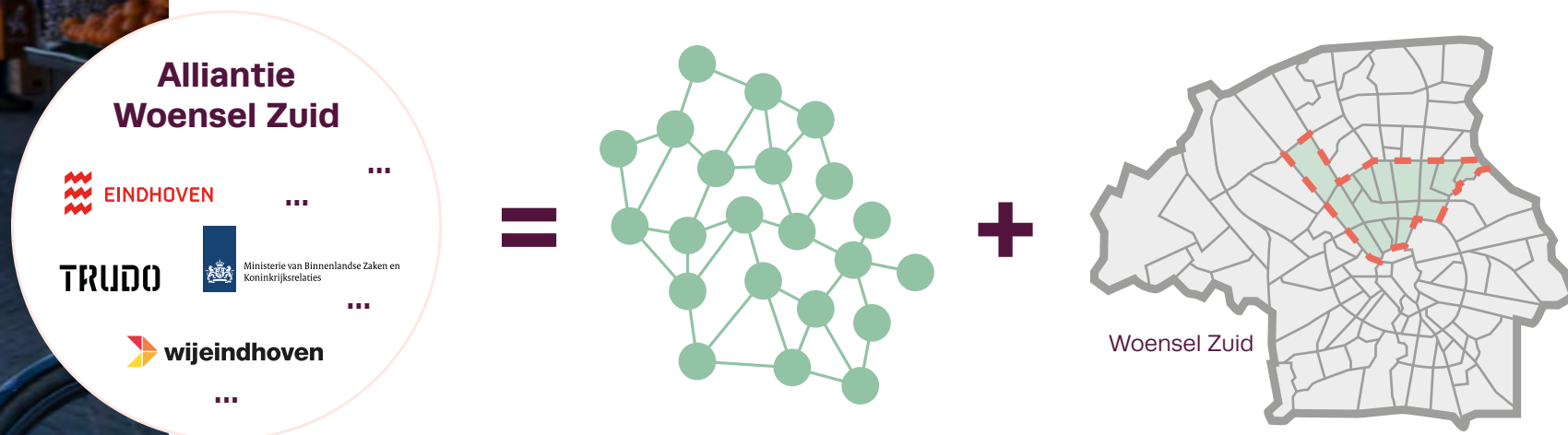
Governance

Samen aan de slag en samen doen

We gaan samen aan de slag om de ambities van het Pact Woensel Zuid te realiseren. Daarbij kunnen we ieders hulp gebruiken. Daarom is iedereen die wil meedoen meer dan welkom. De samenwerking van mensen en partijen om onze missie te volbrengen, heet (voorlopig) de Alliantie voor Woensel Zuid, kortweg de Alliantie. De Alliantie bestaat uit onder andere inwoners, ondernemers, woningcorporaties, ondernemers en werkgevers, onderwijs, welzijns- en zorginstellingen, sociaal maatschappelijke organisaties, sociale stichtingen, politie, Openbaar Ministerie, Rijk en gemeente.

Daarbij is 'doen' het sleutelwoord. We gaan dus niet onnodige beleidsstukken en plannen maken, maar we pakken concrete projecten op waarvan het effect buiten zichtbaar is.

Netwerk met gebiedsgerichte aanpak en focus op Woensel Zuid

Samenwerkingsstructuur van de Alliantie voor Woensel Zuid

We zetten samen voor een lange tijd de schouders onder het Pact Woensel Zuid. Dat vraagt om een organisatiestructuur, die we zo licht mogelijk houden. Zo kunnen we onze energie richten op het realiseren van het Pact, in plaats van op vergaderen.

Startmodel

We hebben de structuur vormgegeven in een organisatie-model. We zien dit als een startmodel, dat we gedurende de eerste uitvoeringsjaren van Pact Woensel Zuid verder ontwikkelen. Dat doen we met elkaar, omdat onze aansturing goed moet passen bij wat we met elkaar te doen hebben.

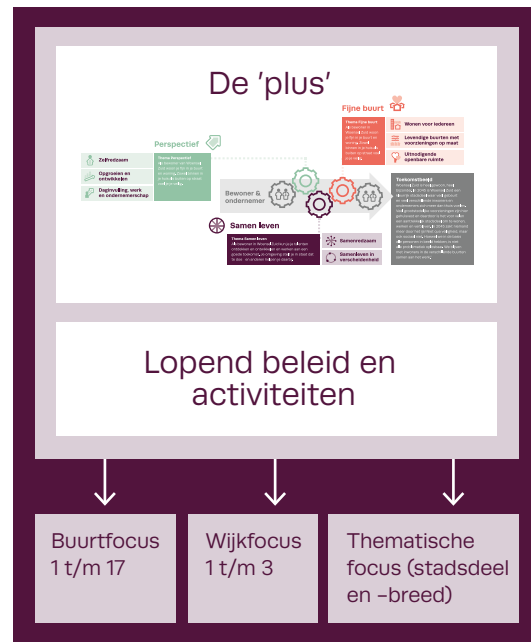
In dit startmodel hebben we nog een aantal punten met elkaar uit te zoeken, zoals:

- Met voorrang wordt (nog in 2023) uitgewerkt hoe inwoners en ondernemers onderdeel uit gaan maken van onze organisatiestructuur. En in het verlengde daarvan werken we uit hoe zij invloed hebben op de keuzes bij de uitvoering en doorontwikkeling van het Pact, zowel op het totaal van Woensel Zuid als binnen hun buurt.
- We maken in de Alliantieraad afspraken over waar we onze focus en energie binnen het toekomstbeeld (en bijbehorende doelen en ambities) op richten. Samen benoemen we de grotere (thema overstijgende) opgaven waar we voor staan en waar doorbraken voor nodig zijn om verandering teweeg te brengen.
- We starten in 2023 met een tijdelijk Kernteam dat als belangrijke opgave heeft met een voorstel te komen (te besluiten in Alliantieraad) voor vaste bezetting van het Kernteam voor de eerste uitvoeringsjaren van het Pact Woensel Zuid.
- Omdat we (de schijn van) belangenverstremming willen voorkomen in het Kernteam, zoeken we tijdens de eerste jaren van onze samenwerking uit hoe we omgaan met partners die (deels) afhankelijk zijn van de gemeente of anderszins een financiële relatie mee hebben. We spreken in de Alliantieraad af hoe we hier mee om willen gaan en leven dit vervolgens na. Input die partners leveren in het Pact is afkomstig uit de eigen organisaties en kan bestaan uit financiële middelen en/of capaciteit. We gaan de eerste jaren samen 'pionieren' en een gezamenlijke set aan spelregels opstellen voor hoe we op een voor elkaar inzichtelijke wijze een meer structurele(re) financiering kunnen realiseren.
- Op het moment dat (inter)nationale funding aangesproken kan worden, wordt door partners bepaald wie de penvoeder is.

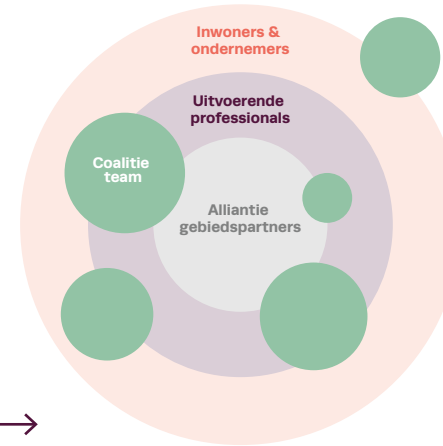
De basis

Pact Woensel Zuid is een 'plus' op wat er al gebeurt en richt de energie

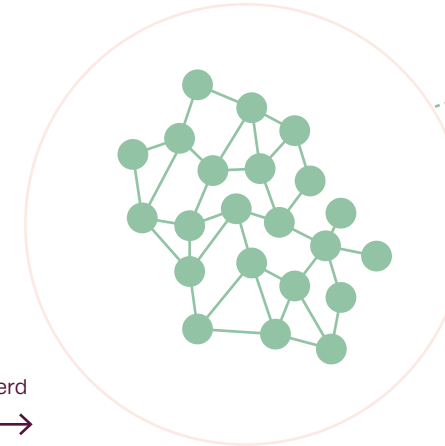
Hier werken we aan

Samenwerken aan doorbraken

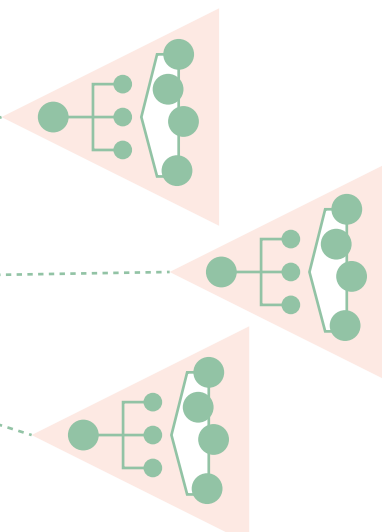
Zo werken we samen

Alliantie Woensel Zuid

Zo zijn we georganiseerd

Partners

Dit verwachten we van elkaar

Het Pact

Het Pact beschrijft het toekomstbeeld voor Woensel Zuid (ambities en doelen). Het Pact is de plus op datgene wat er al in Woensel Zuid plaats vindt. Per buurt en thema wordt focus aangebracht.

Samen werken

De partners, waaronder ook bewoners, ondernemers en het rijk, werken samen aan doorbraken benoemd in het Pact. In het uitvoeringsprogramma worden deze doorbraken bepaald en wie daaraan werken.

Netwerk van partners

De partners, waaronder ook bewoners, ondernemers en het rijk, zetten zich in voor het realiseren van toekomstbeeld voor Woensel Zuid uit het Pact. Dit doen ze door bovenop lopend beleid en activiteiten aan doorbraken te werken.

Juiste condities creëren

Elke partner is zelf verantwoordelijk om slimme en duurzame verbindingen in eigen organisatie en met andere organisaties op en in te zetten voor Woensel Zuid en het toekomstbeeld uit het Pact. Werken vanuit een intrinsieke motivatie aan Woensel Zuid.

Alliantieraad

In de Alliantieraad hebben alle (gebiedspartners) op directie-bestuurlijk niveau zitting. De Alliantieraad denkt mee en geeft het Pact verder vorm. Ze kijken goed hoe het gaat en wat er nodig is. Ze geven verder vorm aan het Pact, maar ook aan de uitvoeringsplannen en de organisatie die daarvoor nodig is. Het is een netwerk. Deelnemers in de Alliantieraad hebben mandaat binnen hun organisatie om (doorbrekende) beslissingen

te nemen. De Alliantieraad besluit over de meest belangrijke keuzes waar we in onze samenwerking voor komen te staan. Denk aan het vaststellen van de uitvoeringsprogramma's en (roulerende) bemensing van het Kernteam. De Alliantieraad komt twee à vier keer per jaar bij elkaar.

De voorzitter van de Alliantieraad is de burgemeester van Eindhoven. Hij fungeert tevens als 'burgervader' en als verbinder tussen partners.

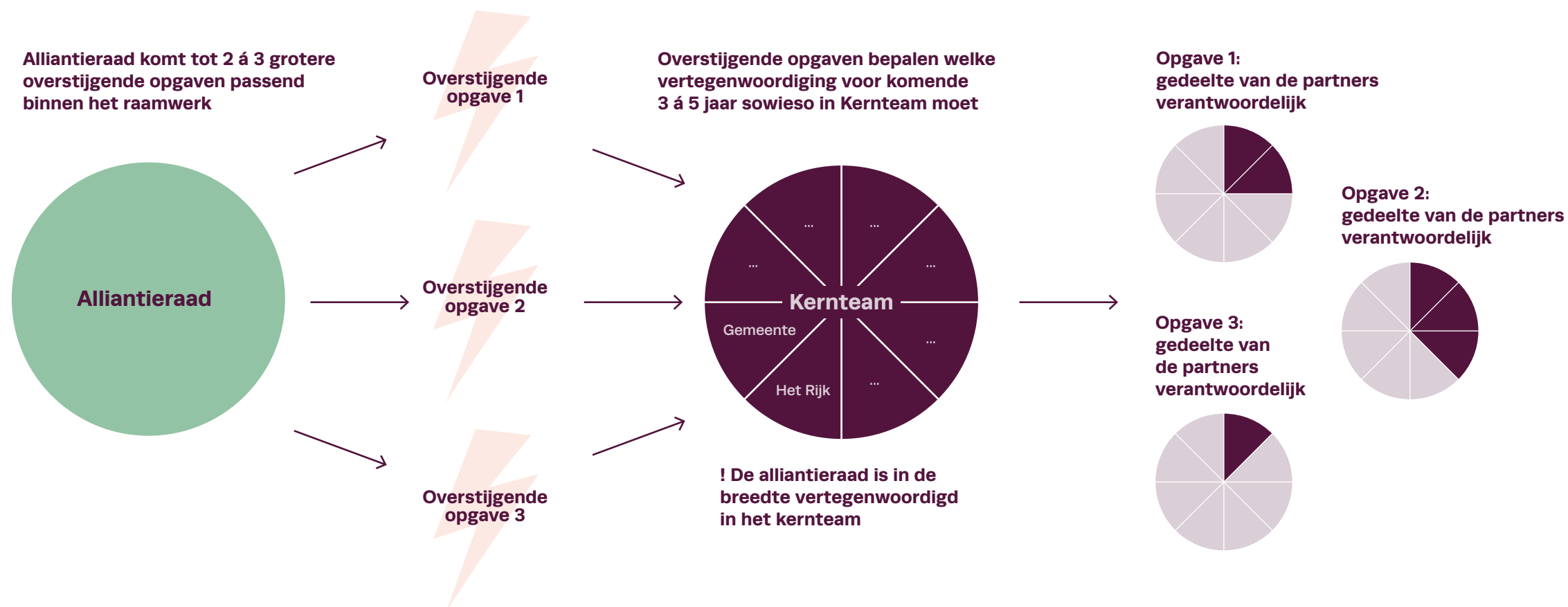
Kernteam

Om de Alliantieraad slagvaardig te maken, is er een relatief kleine afvaardiging die als een dagelijks bestuur optreedt: het Kernteam. Het Kernteam bereidt de formele besluiten over de koers van het programma en de uitvoeringsplannen voor de Alliantieraad voor. Daarnaast neemt zij zelf beslissingen qua financiële keuzes die met de partners gemaakt moeten worden en de inzet van de programmaorganisatie (taken, menskracht en budgetten). De leden van het Kernteam zorgen dat de randvoorwaarden goed zijn, zodat de coalitieteams met doorbraken en activiteiten impact kunnen maken (de coalitieteams staan hieronder beschreven). Ze kijken in hun afwegingen naar de belangen van het Pact en de verschillende sectoren. Het Kernteam is een onafhankelijk orgaan binnen de samenwerking. Het Kernteam komt vier à zes keer per jaar samen (in het begin vaker vanwege de opstart). De leden van het

Kernteam vertegenwoordigen partners, die cruciaal zijn om ambities en doelen van het Pact Woensel Zuid te realiseren en die energie (in)brenge om het daadwerkelijk anders aan te pakken.

Partners vertegenwoordigd in het Kernteam hebben dan ook de minimale inspanningsverplichting om zich voor drie tot vijf jaar aan het team te binden. Na deze periode kunnen vertegenwoordigers van andere partners zitting nemen in het Kernteam.

Voor de dagelijkse aansturing van, c.q. regie op de uitvoering van het Pact Woensel Zuid wordt een onafhankelijke programmadirecteur aangesteld (zie verderop); deze schakelt rechtstreeks met het Kernteam en Alliantieraad.

Programmadirecteur

De programmadirecteur heeft namens het Kernteam de dagelijkse leiding over de Alliantie en heeft rechtstreeks toegang tot de leden van de Alliantie(raad). Hij of zij is verantwoordelijk voor de integrale aansturing van de uitvoering van het Pact en legt hierover verantwoording af aan het Kernteam en Alliantieraad. De programmadirecteur is de spil in het proces, die partners verbindt en stuurt op tempo, voortgang en mensen (partners). De directeur zorgt voor een adequate monitoring van de uitvoering van het Pact en agendeert of signaleert knelpunten bij Kernteam, Alliantieraad, coalitieteams en/of individuele partners. Concrete uitwerking van afspraken en acties is de verantwoordelijkheid van alle partners zelf. De directeur zorgt, samen en in overleg met de Alliantieraad, voor draagvlak bij de partners en staat in contact met de relevante ministeries. De programmadirecteur bereidt de vergaderingen van de Alliantieraad en het Kernteam voor en is daarbij aanwezig. Belangrijk onderdeel is het voorbereiden van uitvoeringsprogramma's en jaarplannen (inclusief een focus per buurt) binnen de kaders van het Pact Woensel Zuid. De programmadirecteur wordt hierin ondersteunt door een gezamenlijk programmabureau.

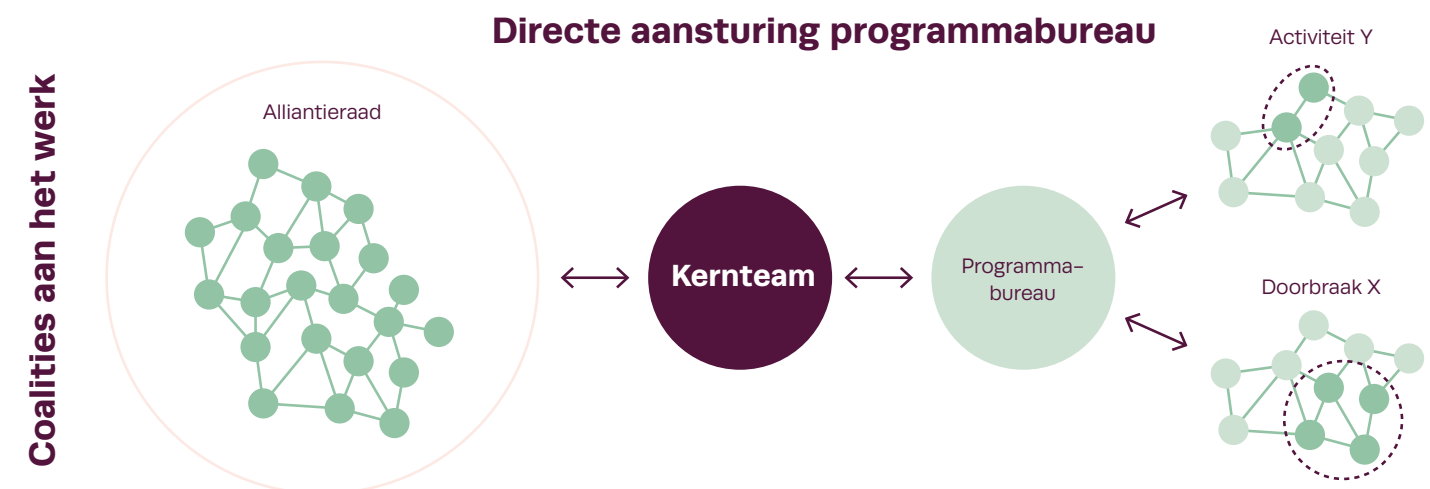
Programmabureau

De programmadirecteur heeft de beschikking over een klein ondersteunend team (programmabureau), dat bestaat uit coördinatoren, ondersteuners, communicatiemensen en adviseurs. Voor zover niet elders gefaciliteerd, zijn zij rechtspositioneel aangesteld bij de gemeente. Partners kunnen ook capaciteit inzetten vanuit hun eigen organisaties. Het programmabureau staat naast de aangesloten partners en is daar onafhankelijk van.

Coalitieteams

Partners, inwoners en ondernemers werken in kleine teams aan in het uitvoerings- of jaarprogramma specifiek benoemde doorbraken en activiteiten. De financiële bijdragen en personele inzet die nodig zijn voor deze doorbraken, komen in principe direct van de voor een doorbraak benodigde partners.

Binnen de coalitieteams vinden we het belangrijk dat vanuit verschillende invalshoeken naar een vraagstuk wordt gekeken (bijvoorbeeld via kruisbestuiving). We leren van elkaar en inspireren elkaar. Want met meer van hetzelfde krijgen we niet wat we willen. En we hebben juist een andere aanpak nodig. We zorgen met elkaar dat we scherp blijven op de inhoudelijke doelen en ambities die met de doorbraak gerealiseerd moeten worden. Waar nodig kan worden besloten om vanuit het programmabureau aanvullende capaciteit en middelen beschikbaar te stellen.

Hoe werken we samen binnen de Alliantie?

Nog belangrijker dan de organisatiestructuur is hoe we in onze Alliantie met elkaar om gaan. Daarbij hoort ook helderheid over wat ieders verantwoordelijkheden zijn.

Iedereen draagt zo effectief mogelijk bij, vanuit de eigen kernrollen en -taken. We trekken gezamenlijk op in de uitvoering. Dat betekent dat we samen een netwerkorganisatie vormen. Daarin heeft iedere partij een eigen verantwoordelijkheid, een eigen taak en een eigen plek. We spreken elkaar

aan op die verantwoordelijkheid en gaan voor excellente uitvoering. We escaleren in een vroeg stadium wanneer het dreigt vast te lopen.

Het behalen van resultaten staat voorop. Samen bepalen we hoe en wat we doen. De Alliantieraad en het Kernteam werken op basis van commitment en gezamenlijke verantwoordelijkheid. Iedere deelnemer spant zich in om de afspraken van het Pact Woensel Zuid te realiseren en is aanspreekbaar op die inspanning en op het nakomen van gemaakte afspraken. Van daaruit werken we samen aan het forceren van doorbraken, het opheffen van obstakels en het benutten van kansen. We werken samen vanuit onze eigen rol in het grotere geheel, met eigen verantwoordelijkheid en beslissingsbevoegdheden. We zoeken samen naar goede en vernieuwde vormen van betrokkenheid van bewoners en ondernemers. Dit werken we in de volgende fase en in het uitvoeringsprogramma verder uit.

We werken samen over de grenzen van organisaties en kokers heen. Aan dezelfde tafel werken we aan hetzelfde doel. We bespreken samen wat we doen, spreken samen af hoe we het willen doen en houden elkaar aan deze afspraken. We werken aan gerichte acties om wederzijds vertrouwen te (her)winnen. We zijn open en nemen elkaar mee in onze afwegingen, ook als we het niet eens zijn. Als het moeilijk wordt, geven we niet op en helpen we elkaar.

De bijeenkomsten van het Kernteam zijn de plek waar richtinggevende beslissingen worden genomen. Zijn er tegenstrijdige belangen, dan worden die in de coalitieteams besproken en transparant gemaakt, en indien nodig of verstandig voorgelegd aan het Kernteam en zo nodig in de Alliantieraad. Beslissingen die raken aan formele bevoegdheden van (andere) beslissingsorganen, worden door het desbetreffende lid/ of de desbetreffende leden van Alliantieraad, Kernteam of coalitieteam afgestemd met en/of voorgelegd aan deze organen (denk aan driehoek, college van B&W, gemeenteraad, Raad van Bestuur, minister(s), et cetera.

Leidende principes samenwerking

- We zijn een open netwerk van partners (inwoners en gebiedspartners) die langjarig samenwerken aan het toekomstbeeld (de ambitie en doelen) zoals beschreven in het Pact Woensel Zuid.
- Iedereen die een bijdrage kan en wil leveren aan het verbeteren van Woensel Zuid en daarmee invulling wil geven aan het toekomstbeeld voor Woensel Zuid, kan meedoen.
- Werken vanuit de leefwereld van bewoners vinden we het belangrijkste. De systeemwereld is daar dienend aan.
- We zorgen voor een plus bovenop datgene wat al wordt gedaan door energie te richten en doorbraken te forceren waar nodig.
- Via onderlinge kruisbestuiving werken we in coalities aan doorbraken. Samen leren we om het steeds beter te doen.
- De buurt is de vindplaats, maar niet altijd de plek waar je het oplost (dat kan ook stadsdeelgericht of stedelijk).
- We vertrouwen op elkaars professionaliteit:
- Elke partner spant zich optimaal in om de (eigen) basis uitstekend op orde te hebben.
- Elke partner is zelf verantwoordelijk voor hoe zij zelf prioriteren richting het pact.
- We investeren in excellente uitvoering; daarvoor is het nodig dat we op een verbindende manier communiceren en samenwerken.
- We hebben een open houding en het vermogen tot reflectie op eigen en andermans handelen. We maken voldoende ruimte voor dialoog over inhoud, proces en relatie.
- Iedere deelnemer/partner in Alliantieraad, Kernteam en in coalitieteams (of andere werkvormen) zet zich in om zaken in de eigen organisatie en bij de eigen achterban voor elkaar te krijgen.
- Partners zijn bereid over hun eigen organisatiebelangen heen te kijken.

Financiën

Startmodel en proces

Het is onrealistisch om voor de komende 20 jaar dekking te regelen voor wat we met elkaar te doen hebben. Omstandigheden en (thematische) focus kunnen veranderen, al dan niet onvoorzien. Het als partner meedoen aan het Pact Woensel Zuid impliceert vanuit intrinsieke motivatie werken aan wat nodig is. Dit houdt ook in dat alle partners input leveren voor het realiseren van een activiteit en/of doorbraak waarop ze willen inzetten. Die input is afkomstig uit de eigen organisatie en kan bestaan uit financiële middelen en/of capaciteit. We gaan de eerste jaren samen 'pionieren' en een gezamenlijke set aan spelregels opstellen voor hoe we op een voor elkaar inzichtelijke wijze een meer structurele(re) financiering kunnen realiseren. Als er mogelijkheden zijn voor (nationale en internationale) subsidies bekijken we wie het beste (formeel) als penvoerder en indiener kan fungeren.

Bij de start van het Pact Woensel Zuid hebben we daarom geen meerjarenbegroting. We starten met een aantal procesafspraken, we evalueren gaandeweg en stellen bij. In de opvolgende uitvoeringsprogramma's wordt een indicatieve meerjarenbegroting opgenomen, waarin staat wat nodig is aan investeringen om doelen te realiseren. De eerste indicatieve begroting is te verwachten voor het jaar 2024/2025. In het vierde kwartaal van elk jaar zal de Alliantie afspraken maken over wat partijen inzetten ten behoeve van de uitvoering van het daaropvolgende jaar. Mogelijke dekkingsbronnen van de benodigde investeringen zijn overheidsbudgetten (gemeente, rijk, Europa), bijdragen van Alliantiepartners, bijdragen van andere partijen (bijvoorbeeld via fondsenwerving, bedrijfsleven, PPS-constructies, maar ook immateriële bijdragen (inzet) van bijvoorbeeld bewoners).

De Alliantiepartners spreken hierover een gezamenlijke inspanningsverplichting af met elkaar. Bijdragen kunnen financiële middelen zijn, maar zullen vaak ook geleverd worden in de vorm van capaciteit, van mensen dus.

Afspraken over wijze van prioriteren

De verwachting is dat er gedurende de startfase van het Pact Woensel Zuid niet voldoende middelen beschikbaar zullen zijn voor alle ambities die we hebben. We zullen dan keuzes moeten maken. Dan zijn er verschillende knoppen waaraan gedraaid kan worden. De Alliantie heeft hier het onderstaande afwegingskader voor gemaakt. Maar het is wel de bedoeling om gedurende de startfase verregaande financiële afspraken te maken, zodat een afwegingskader overbodig wordt.

Afwegingskader prioriteren:

1. Wat kan/moet sowieso uitgevoerd worden?
 - Alle inzet die om niet/in natura is.
 - Alles waar dekking voor is.
2. Wat is randvoorwaardelijk voor realisatie van het Pact Woensel Zuid?
 - Het programmabureau. Zonder programmabureau geen regie op realisatie.
3. Prioritering op programmaniveau:
 - Wat vinden we het meest belangrijk op programmaniveau?
 - En/of wat kunnen we op korte termijn realiseren?
4. Prioritering binnen afzonderlijke thema's:
 - Op voorstel van doorbraakteams.
5. Faseren planning: langere doorlooptijd programma(onderdelen).

